

از الفتای بانکداری و پرداخت الکترونیکی

فرهنگ واژه‌های بانکداری و پرداخت الکترونیکی

مجموعه

چاپ دوم

انتشارات راه پرداخت

برای دانلود نسخه کامل به وبسایت
فروشگاه انتشارات راه پرداخت مراجعه کنید
w2pshop.ir

نسخه نمونه

بِسْمِ اللَّهِ
الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ

The mark of
responsible forestry
FSC® C009732

سرشناسه: صیامی، وحید، ۱۳۵۸ -

عنوان و نام پدیدآور: فرهنگ واژه‌های بانکداری و پرداخت الکترونیکی / نویسنده وحید

صیامی؛ ویراستار ارشد مینا والی؛ ویراستار محتوایی قاسم سرافرازی؛ ویراستار فنی امیر

اسماعیلی؛ بازبینی نهایی متن رضا قربانی.

مشخصات نشر: تهران: راه پرداخت، ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهری: [۱۲۲] ص: ۵/۱۴×۲۱/۵ س.م.

فروست: راه‌کار.

شابک: ۶-۶۰-۷۷۰۲-۶۲۲-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

موضوع: بانکداری اینترنتی - اصطلاح‌ها و تعبیرها، Internet banking - Terminology

موضوع: بانکداری اینترنتی - واژه‌نامه‌ها - انگلیسی، Internet banking - Dictionaries

English

موضوع: زبان انگلیسی - واژه‌نامه‌ها - فارسی، English language - Dictionaries - Persian

رده بندی کنگره: ۷/HG1۷۰۸

رده بندی دیویی: ۱۰۲۸۵/۳۳۲

شماره کتابشناسی ملی: ۸۹۹۶۸۸۸

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

عنوان: فرهنگ واژه‌های بانکداری و پرداخت الکترونیکی

ناشر: راه پرداخت

نویسنده: وحید صیامی

ویراستار ارشد: مینا والی

ویراستار محتوایی: قاسم سرافرازی

ویراستار فنی: امیر اسماعیلی

بازبینی نهایی متن: رضا قربانی

صفحه‌آرا: نیلوفر تهرانی

ناظر چاپ: قادر شهبازی

نوبت چاپ: دوم ۱۴۰۴

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۷۰۲-۶۰-۶

تلفن: ۰۲۱-۴۴۴۳۹۶۶

دورنگار: ۸۹۷۸۴۹۰۲

ایمیل: publisher@way2pay.press

وبسایت: way2pay.press

لیتوگرافی: هنر اشکان

چاپ و صحافی: واژه

همه حقوق چاپ و نشر این اثر برای «انتشارات راه پرداخت» محفوظ است. هرگونه تکثیر، انتشار و بازنویسی این اثر یا قسمتی از آن به هر شکل و شیوه (چاپی، صوتی، ویدئویی، دیجیتالی و ...) بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع است.

فروشگاه انتشارات راه پرداخت نشانی: تهران، جنت آباد جنوبی، خیابان لاله غربی، روبه‌روی پاساژ سمرقند، خیابان حدیث، کوچه حدیث دوم، پلاک ۸

فهرست

۳	A
۹	B
۱۷	C
۳۵	D
۴۵	E
۵۱	F
۵۳	G
۵۷	H
۶۱	I
۶۷	K
۶۹	L

۷۳

۷۹

۸۳

۸۷

۹۳

۹۵

۹۹

۱۰۷

۱۱۱

۱۱۳

۱۱۷

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

تقديم به همه کسانی که
بانكداری و پرداخت الكترونيكي
ایران مديون آنهاست

تمام چیزهای بزرگ، ساده هستند؛ و بسیاری از
آنها را می‌توان در یک واژه بیان کرد: آزادی،
عدالت، احترام، وظیفه، بخشش، امید.

وینستون چرچیل

داستان این کتاب

مگر مهم‌تر از واژه‌ها چه چیزی داریم که این چنین در کاربرد آنها بی‌دقتی می‌کنیم؟ واقعیت این است که واژه‌ها ارزش بالایی دارند. واژه‌ها تفاوت‌ها را بیان می‌کنند و البته شباهت‌ها را. مردمی که فرهنگ مشابهی دارند از واژه‌های مشابهی هم استفاده می‌کنند. بانکداری و پرداخت الکترونیک هم دنیایی از واژه‌ها دارد که همین واژه‌ها هر روز و هر وقت‌ها یک واژه را بارها و بارها استفاده می‌کنیم بدون آن که معنای دقیق واژه را بدانیم. کثرت و تواتر، توهم دانستن ایجاد می‌کنند و زمانی که به مدت طولانی از چیزی استفاده می‌کنیم، گمان می‌کنیم آن را می‌شناسیم. واژه‌ها مهم‌ترین ابزار ارتباط هستند و در شناخت آنها هر تلاشی ارزشمند است و البته ناکافی.

این ایده که واژه‌های بانکداری و پرداخت الکترونیک را یک جا جمع کنیم مدت‌ها در گروه رسانه‌ای شفق وجود داشت. در همین راستا چند متن در وبسایت راه پرداخت کار کردیم؛ اما هیچ کدام ما را راضی نکرد و دوست داشتیم در یک مجموعه مانع و جامع همه واژه‌ها را جمع کنیم. ولی از زمانی که کار را شروع کردیم چالش‌ها خودشان را یکی یکی بیرون کشیدند و چهره‌شان را به ما نشان دادند. انتخاب واژه‌ها سخت‌ترین مرحله کار بود. این اتفاق افتاد و در تحریریه راه پرداخت واژه‌ها را انتخاب کردیم. اصرار داشتیم که به سومین همایش بانکداری الکترونیک و نظام‌های پرداخت کتاب واژه‌ها را برسانیم. اما برای‌مان مهم بود که کار کیفیت بالایی داشته باشد. این شد که کتاب را برای حدود ۱۰ نفر از کارشناسان صنعت بانکداری و پرداخت الکترونیک ایران فرستادیم. یکی از این کارشناسان مهندس وحید صیامی بود. در اولین برخورد به شدت از کار ناراضی بود. در

ایمیلی که برای ما فرستاد گفت که ما او را مجبور به کاری کردیم که سال‌ها علاقمند بود آن را انجام دهد. صیامی ویرایش را شروع کرد و به عبارت بهتر، به صورت محترمانه تمام محتویات کتاب ما را به زبانه‌دانی ریخت و ترکیب واژه‌های انتخابی را متحول کرد و برای تقریباً همه‌ی کلمه‌ها تعریف دیگری ارائه کرد. وحید صیامی سال‌ها در فضای بانکداری و پرداخت الکترونیک کشور نفس کشیده و دانش فراوانی در این زمینه دارد و مهم‌تر از همه این که عشقی بی‌نهایت به انتشار دانسته‌هایش دارد. ما علاقمندیم بتوانیم در گروه رسانه‌ای شفق شرايطی را برای انتشار دانش ارزشمند همه‌ی فعالان صنعت بانکداری و پرداخت الکترونیک فراهم کنیم.

این قصه این کتاب است. کتابی که اگر تلاش‌های شبانه‌روزی افراد مختلف نبود آماده نمی‌شد و هنوز هم ممکن است اشکالات فراوانی به آن وارد باشد. با این حال گامی است برای تدوین دانش بانکداری و پرداخت الکترونیک در ایران. در این مسیر اگر مساعدت‌های فراوان دکتر سید ولی... فاطمی اردکانی از مجموعه توسن و دکتر محمد مظاهری از شرکت توسن تکنو نبود این کتاب به این مرحله نمی‌رسید.

اگر عمری باشد دوست داریم کاری که در این کتاب شروع کرده‌ایم را ادامه دهیم.
با ما در ارتباط باشید.

رضا قربانی

زمستان ۱۳۹۲

Acceptance

پذیرش؛ در صنعت پرداخت، به فرایند پذیرش کارت اطلاق می‌شود.

Acceptor

پذیرنده؛ هر شخص یا کسب و کاری که در محل فعالیت خود با استفاده از سامانه‌های پرداخت، اقدام به پذیرش کارت نموده و انتقال وجه بابت خدمات ارائه شده یا کالای خریداری شده به وی از طریق الکترونیکی میسر است.

Access

دسترسی؛ دسترسی به منابع نرم‌افزاری و سخت‌افزاری موجود در نظام بانکی

Access Management

مدیریت دسترسی؛ تعیین رد یا قبول دسترسی هر کاربر به سامانه، و میزان دسترسی وی

Access Point

نقطه دسترسی؛ در شبکه‌های محلی بی‌سیم به دستگاهی اطلاق می‌شود که تمامی اعضای شبکه محلی برای دسترسی به یکدیگر و هر نقطه بیرون از شبکه محلی به آن متصل می‌شوند.

Account

حساب؛ حسابداران برای تجزیه و تحلیل و پردازش اطلاعات مالی، به غیر از روش شناسایی و ارزیابی بر معادله حسابداری از روش مناسب‌تری به نام حساب استفاده می‌کنند.

۱. حساب مدرکی است که اطلاعات مربوط به هر یک از انواع دارایی، بدهی و سرمایه یک موسسه بر حسب پول (در ایران، ریال) در آن ثبت می‌شود.

۲. در حسابداری ابزار اصلی ثبت و خلاصه کردن اطلاعات مالی حساب نامیده می‌شود. حساب به منزله پرونده‌ای مفصل از تغییراتی است که در یک دارایی خاص، یک بدهی خاص یا سرمایه صاحب موسسه طی یک دوره زمانی رخ می‌دهد.

Accrual Accounting

حسابداری تعهدی؛ نوعی از نظام حسابداری که در بانک‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد.

Automatic Clearing House (ACH)

اتفاق تسویه خودکار؛ اشاره به سیستمی ملی یا منطقه‌ای دارد که عملیات تسویه مالی بین بانک‌ها و موسسات مالی را به صورت خودکار یا نیمه خودکار به انجام می‌رساند.

Acquiring Bank

نهاد پذیرنده؛ موسسه یا بانکی که طی یک عملیات کارت، درگاه ارائه خدمات بانکی آن مورد استفاده قرار گرفته است.

Additional Amount

مبلغ اضافه؛ در استاندارد ISO 8583 نام یک فیلد است که در آن مبلغ اضافه مازاد بر مبلغ اصلی تراکنش حمل می‌شود. این مبلغ می‌تواند مالیات بر ارزش افزوده، انعام و یا هر مبلغ توافق شده دیگری باشد.

Additional Data

داده افزوده؛ در استاندارد ISO 8583 نام یک فیلد است که در آن ترمینال‌ها و سوئیچ‌ها می‌توانند هر داده توافق شده‌ای را ارسال نمایند. امروزه ارسال اطلاعات در قالب داده افزوده کاربردهای وسیعی یافته و هر روزه حوزه کاربردهای آن گسترش می‌یابد. به طور خاص اکثر سازمان‌ها مایل هستند که سیستم پرداخت الکترونیکی مورد استفاده در محل آنها با سیستم اتوماسیون آنها در ارتباط باشد، که این مسئله با کمک ردوبدل کردن داده افزوده بین سیستم پرداخت الکترونیکی و سیستم اتوماسیون سازمان برقرار می‌شود. اغلب مهم‌ترین داده‌ای که در فیلد داده افزوده حمل می‌شود یک نشانگر (ID) و یا کل «اطلاعات مورد پرداخت» است. به عنوان مثال در تراکنش پرداخت قبض، شناسه قبض و شناسه پرداخت در قالب داده افزوده در بین موجودیت‌های سیستمی به چرخش در می‌آیند.

Advanced Encryption Standard (AES)

نوعی فرآیند رمزنگاری متقارن است. این الگوریتم برای اولین بار در آمریکا با هدف استفاده در سامانه‌های دولت الکترونیک رواج یافته و سپس استفاده از آن در کلیه سیستم‌ها تسریع یافت.

Agent

عامل؛ موسسه، شرکت، یا شخصی که به نیابت از بانک، عملیاتی را انجام می‌دهد. در مقایسه با شعبه، Agent این‌گونه تفکیک می‌شود که شعبه به‌طور کامل وابسته به بانک و بخشی از آن بوده و بسیاری از خدمات بانکی در آن قابل ارائه است ولی عامل معمولاً یک شخص وابسته به بانک است که عملیات محدودی را انجام می‌دهد. استفاده از آن در ایران مرسوم نیست. به عنوان مثال، شرکت‌های PFS یک عامل شرکت‌های PSP محسوب می‌شوند و یا شرکت PSP بابت عملیات احراز هویت و تکمیل فرم‌های افتتاح حساب، عامل بانک محسوب می‌شود.

Artwork

نقشه طرح؛ در بانکداری به طراحی که برای چاپ و حک روی فیزیک کارت به کار می‌رود، اطلاق می‌شود.

Asset and Liability Management (ALM)

مدیریت سرمایه، دارائی‌ها و بدهی‌ها؛ این اقدام از سوی هر موسسه تجاری و شرکت صورت می‌پذیرد تا آنها بتوانند درک درستی از میزان سرمایه (Asset) و صورت وضعیت «بدهی‌ها و طلب‌ها (Liability)» خود داشته باشند.

Asset Servicing; Asset Management

(خدمات) مدیریت دارایی؛ مجموعه خدمات، سیستم‌ها و راهکارهایی است که توسط سازمان‌ها به کار گرفته می‌شود تا مدیریت موثرتری روی دارایی‌های خود داشته باشند. به دلیل این که بخش اعظمی از دارایی بانک‌ها، به صورت دارایی غیر منقول است، امروزه در بانک‌ها اهم خدمات مدیریت دارایی در واحد سازمانی با نام مدیریت املاک و مستغلات یا نامی مشابه انجام شده و دیگر موضوعات مربوطه نیز در قالب میحث ALM دیده می‌شود. در مقابل صنعت بیمه و یا نهادی همچون شهرداری‌ها، موضوع مدیریت دارایی‌ها، یک موضوع مهم بوده و مستقل از مدیریت بدهی‌ها و طلب‌ها، بررسی و مدیریت می‌شود.

Asymmetric Digital Subscriber Line (ADSL)

خط دیجیتال مشترک نامتقارن، رجوع شود به XDSL

ATM

۱. اختصار اصطلاح «Automated Teller Machine»

خودپرداز که گاه زودپرداز، عابر بانک و آنی بانک هم نامیده شده دستگاهی الکترونیکی است که به مشتریان بانک این امکان را می‌دهد که در هر زمان دلخواه به وسیله قراردادن کارت خاصی در دستگاه و وارد کردن یک گذرواژه از حساب خود پول دریافت کرده یا موجودی حساب بانکی خود را بررسی کنند. بسیاری از خودپردازها نیز امکان واریز پول یا چک، جابجایی پول میان حساب‌های بانکی و حتی خرید تمبر را برای مشتریان فراهم می‌کنند. در ایران اغلب دستگاه‌های خودپرداز به شبکه شتاب متصل هستند. شبکه شتاب، امکان برداشت و مشاهده موجودی را برای دارندگان کارت‌های بانک‌های عضو این شبکه را از همه خودپردازها فراهم می‌آورد. در ایران می‌توان از طریق دستگاه‌های خودپرداز اقدام به پرداخت قبضه‌های خدمات عمومی نظیر آب، برق و تلفن نمود.

۲. اختصار اصطلاح «Asynchronous Transfer Mode» حالت انتقال ناهمگام

یکی از روش‌های مورد استفاده در انتقال فوق پرسرعت اطلاعات است که از آن در Backbone شبکه‌های ملی، اینترنت و اینترنت استفاده می‌شود، در این مدل بسته‌های اطلاعاتی ثابتی (سلول) با طول ۵۳ بایت با سرعت بسیار زیاد در پهنای باندی نزدیک به ۶۲۲ Mbps جابه‌جا می‌شوند.

اتصال شعب بانک‌ها به مرکز بانک امروزه از طریق خطوط اجاره‌ای از مخابرات صورت می‌گیرد که در این وضعیت ارتباط بین مرکز مخابراتی شعبه تا مرکز مخابراتی مرکز داده بانک بر اساس استفاده از مدل دستگاه خودپرداز یا مدل‌های پرسرعت مشابه انجام می‌شود.

Attended Terminal

ترمینالی که برای تکمیل تراکنش‌های خود نیازمند یک «Teller» و یا ماشین دیگر است. به عنوان مثال امروزه کارت‌خوان‌های بانکی وجود دارد که به تنهایی قادر به فعالیت نیست و بایستی در داخل باجه به کار گرفته شود.

Audit

حسابرسی؛ فرایند حسابرسی، علم حسابرسی

Authentication

احراز هویت؛ این عملیات به عنوان بخشی از عملیات پردازش تراکنش‌های مالی است که برای اعتبارسنجی کارت و دارنده آن و همچنین سرویس‌های درخواستی در تراکنش‌های صادرکننده، مورد استفاده قرار می‌گیرد.

Authentication

کنترل دسترسی؛ در سوئیچ کارت، عملیات «Authorization» شامل کنترل دسترسی نشانه‌های کارت، نظیر درستی رمز، درستی شماره کارت و کنترل مجاز بودن سرویس درخواستی است. و در ادامه آن (Authentication) اشاره به مسیریابی و تعیین (Host) محل نگهداری اطلاعات مرتبط با حساب متصل به کارت دارد.

Automated Fare Collection System

سامانه تجمیع پول خرد؛ یکی از مصادیق بارز آن سامانه تجمیع کرایه در حمل و نقل است. در واقع به سامانه‌ای گفته می‌شود که برای جمع‌آوری و مدیریت تراکنش‌های حاصل از پرداخت‌های انجام شده در مسافرت‌های درون شهری، طراحی شده است. امروزه در حمل و نقل عمومی از کارت‌های غیرتماسی برای پراخت کرایه، نگهداشت‌پذیری، تعمیرپذیری، عملکرد خدمات و امنیت به‌منظور حصول اطمینان از این استفاده می‌شود که هم به صورت برون خط انجام می‌شود و هم این‌که زمان بسیار کمی برای پرداخت نیاز دارد.

Availability

درصد زمان سرویس‌دهی سامانه به کل زمان دسترس‌پذیری.

Availability Management

مدیریت قابل استفاده بودن خدمات؛ مدیریت مؤلفه‌های قابل اطمینان، نگهداشت‌پذیری، تعمیرپذیری، عملکرد خدمات و امنیت به منظور حصول اطمینان از اینکه ارائه خدمات در سطح توافق شده با مشتری و یا فراتر از آن با موفقیت انجام پذیرد. این فرآیند در دو سطح قابل استفاده بودن خدمات و قابل استفاده بودن اجزاء مشارکت‌کننده در ارائه خدمات تعریف می‌شود.

Back Office

عملیات پشتیبانی؛ عملیات پشت صحنه، بسیاری از سیستم‌های اطلاعاتی از نظر معماری نرم‌افزاری، شامل دو قسمت هستند: «Front Office» و «Back Office»؛ اولی اشاره به نرم‌افزاری دارد که در نقطه ارائه خدمت در دسترس مشتری با کاربر است و دومی به اجزای نرم‌افزاری اشاره دارد که در مرکز و برای تکمیل عملیات به کار گرفته می‌شود. به عنوان مثال، عملیات تعامل با خودپرداز، و نرم‌افزار بارگذاری شده روی خود دستگاه خودپرداز نرم‌افزار «Front Office» و عملیاتی که برای تکمیل فعالیت خودپرداز در مرکز انجام می‌شود در بخش «Back Office» سامانه صورت می‌گیرد.

Backup System

سامانه پشتیبان؛ با گذشت زمان و اهمیت روزافزون سیستم‌های اطلاعاتی، اهمیت سیستم‌های پشتیبان نیز افزایش می‌یابد. در حال حاضر انواع سیستم‌های پشتیبان وجود دارد. سیستم‌های پشتیبان بر اساس نوع حضور در شبکه به «Active» و «Passive» و بر اساس نوع ورود به مدار اصلی پس از قطعی سیستم اصلی به «Failover» و «Switchover» تقسیم‌بندی می‌شوند. سیستم پشتیبانی مفهومی تکرار پذیر است بدان معنا که ممکن است هر سرور یک سرور پشتیبان داشته باشد، هر «Rack» یک «Rack» پشتیبان داشته باشد و در نهایت هر مرکز داده یک مرکز داده پشتیبان داشته باشد.

Backbone

در لغت به معنای ستون فقرات است و صفتی است که از آن برای نشان دادن اساسی و حیاتی بودن یک سیستم، مسیر ارتباطی و ... استفاده می‌شود.

Balance

برابری؛ برابر ساختن، اصطلاح «Balance Inquiry» به تراکنشی اطلاق می‌شود که بر اساس آن مشتری موجودی حساب خود را از بانک سوال می‌کند. این فرآیند می‌تواند یک تراکنش کارتی و یا تراکنش حضوری باشد.

Band Width

پهنای باند، حداکثر میزان اطلاعات قابل مبادله از یک مسیر ارتباطی

Bank Deposit

سپرده سرمایه‌گذاری در بانک، سپرده‌های سرمایه‌گذاری بر دونوع کوتاه مدت با سررسید کمتر از یک سال و بلند مدت با سررسید بیشتر از یک سال است. امروزه اکثر بانک‌ها نوع سومی از سپرده سرمایه‌گذاری با نام سپرده کوتاه مدت ویژه با سررسید شش ماه را نیز ارائه می‌دهند.

Bank Identification Number (BIN)

شماره شناسایی بانک، شماره BIN شماره‌ای است که توسط نهاد «ASPEC» انگلستان صادر می‌شود. بانک‌ها از جانب نهادهای مختلفی شماره‌های شناسایی دریافت می‌کنند که شماره BIN در مورد کارت کاربرد دارد.

Bank Identifier Code (BIC)

کد شناسایی بانک؛ این شماره در تولید شماره حساب جهانی یکتا به کار می‌رود.

Bank Note

بانک نوشته؛ به‌طور خاص در بسیاری از کشورها به پول بیرونی صادره توسط بانک مرکزی در قالب کاغذ، اسکناس یا «Bank Note» اطلاق می‌شود.

Bank Draft

نوعی اوراق بهادار بانکی بسیار شبیه چک است و در اروپا و ایران تا سال ۱۳۸۴ کاربرد داشته و از آن پس غیرمجاز اعلام شد. برخلاف چک، نیازی به هماهنگی با بانک مرکزی برای صدور آن نبود و بانک به صورت داخلی آن را صادر می‌کرد. صادرکننده، می‌توانست «Bank Draft» را در وجه شخصی مشخص صادر نموده و دریافت‌کننده با مراجعه به بانک، وجه مذکور را دریافت کند. بر خلاف چک، در صورت کافی نبودن موجودی حساب صادرکننده قابل پیگیری و ادعای حقوقی نیست.

Bank Note Acceptor (BNA)

دستگاه الکترومکانیکی پذیرش وجه خودکار که در داخل دستگاه خودپرداز و یا باجه بانک به کار می‌رود. به طور کلی خودپردازها به دو صورت اقدام به دریافت وجه می‌کنند. شیوه اول «Non-determinitic» اشاره به وضعیتی دارد که در گام اول مشتری وجه

پرداختی را درون پاکتی قرار داده و مبلغی را مدعی می‌شود. در پایان دوره (روز)، وجه درون پاکت‌ها شمارش شده و سند قطعی واریز وجه ثبت می‌شود، روش دیگر استفاده از دستگاه جانبی یا «Optional» با نام «BNA» است، با کمک این دستگاه، وجوه وارده به دستگاه خودپرداز، مورد شناسایی قرار گرفته و سند قطعی واریز وجه در همان موقع صادر می‌شود.

دستگاه‌های خودپرداز بسیار کمی در کشور مجهز به این قطعه هستند و به دلیل کیفیت پایین اسکناس، ارائه این خدمات با مشکلاتی مواجه بوده است. مدل‌های پیشرفته تر این قطعه مسکوکات را نیز پشتیبانی می‌کنند.

Basel 1

پیمان بازل ۱ که در سال ۱۹۸۸ تدوین شده و در آن به دو مقوله اساسی «کفایت سرمایه» و «طبقه‌بندی پرتفوی دارایی بانک‌ها» با توجه به ریسک اعتباری، اشاره شده است. بازل شهری در سوئیس، مرکز بانکداری دنیا است.

Basel 2

پیمان بازل ۲ که به بررسی ریسک اعتباری، ریسک بازار و ریسک عملیاتی پرداخته است. علاوه بر آن، موضوع مدیریت ریسک بانک‌ها از منظر سیستمی و عملکردی مورد توجه قرار گرفته است.

Batch

دسته گردش؛ یکی از مفاهیم اساسی سیستم‌های کارت است. دسته‌گردش دارای یک زمان شروع، یک زمان پایان (Cut Off) و یک شماره شناسایی (Batch ID) است. در بانکداری خرد (Retail Banking)، مجموعه‌ای از تراکنش‌ها را در یک دسته گردش جای می‌دهند تا عملیات «Back Office» را بتوانند با سرعت بیشتر و راحت‌تر به انجام رسانند.

Beneficiary

ذینفع؛

Bank Industry Architecture Network (BIAN)

موسسه‌ای غیرانتفاعی، تحقیقاتی و استانداردگذار جدیدی است که با همکاری بیش از ۳۰۰ بانک و شرکت ارائه دهنده راه‌حل‌های سامانه‌های «Core Banking» تاسیس شده است. هدف این موسسه انتشار استانداردها و ارائه خدمات مشاوره در زمینه یکسان‌سازی خدمات در حوزه «Core Banking» است.

Bill

قبض؛ صورت‌حساب؛ گواهی‌ای که توسط یک کسب‌وکار و یا موسسه خدماتی صادر شده و دریافت کننده بر اساس آن ملزم به پرداخت وجوه است.

Biometric Authentication

سنجش هویت بیولوژیک؛ در ارتباط با سنجش هویت یک ساختار سلسله مراتبی به شرح زیر وجود دارد:

۱- چیزی که داریم

۲- چیزی که می‌دانیم

۳- چیزی که هستیم

در طول زمان، در بانکداری الکترونیکی از این موارد استفاده شده است. در سیستم‌های با سطح پایین امنیتی، مثلاً اجازه ورود از یک مجرای خاص، به مورد اول اکتفا می‌شود. در مورد تراکنش‌های کارتی از مورد اول و مورد دوم در کنار هم استفاده می‌شود (داشتن کارت و رمز کارت). امروزه با گسترش فناوری‌های اطلاعاتی، مورد سوم در دستور کار قرار گرفته و برخی از خدمات بانک‌ها پس از احراز هویت بیومتریک مشتری قابل ارائه است. اثر انگشت کاربردی‌ترین نمونه است. به عنوان یک راهکار، مشخصات اثر انگشت در مرکز و یا کارت هوشمند ذخیره شده و دارنده کارت با گذاشتن اثر انگشت روی دستگاه پذیرش، امکان مقایسه را برای سیستم فراهم می‌سازد.

Bank of International Settlement (BIS)

بانک جهانی تسویه حساب؛ نهادی بین‌المللی است که وظیفه تسویه وجوه بین بانک‌های کشورهای مختلف را برعهده دارد، سازمانی جهانی با عضویت بانک‌های مرکزی کشورهای عضو.

این بانک اقدام به انتشار اطلاعاتی گسترده در مورد کسب و کار بانکداری در کشورهای عضو خود می‌نماید. «BIS» در ۱۷ می ۱۹۳۰ تأسیس شده و قدیمی‌ترین سازمان مالی بین‌المللی جهان به‌شمار می‌رود. از آنجا که مشتریان بانک تسویه بین‌المللی را بانک‌های مرکزی کشورها و سازمان‌های بین‌المللی تشکیل می‌دهند، این نهاد از افراد و شرکت‌های خصوصی سپرده نمی‌گیرد و به آنها خدمت‌رسانی مالی نمی‌کند. بانک‌های مرکزی ۵۸ کشور در حال حاضر در آن عضویت دارند. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در «BIS» عضویت ندارد.

Bit per second (bps)

معیاری برای سنجش سرعت نقل و انتقال داده‌ها در شبکه. به عنوان مثال سرعت نقل و انتقال در اتصال «Dial-up» حداکثر ۵۶ Kbps است. معمولاً سرعت انتقال بر اساس «bit» حساب می‌شود ولی به ازای مواردی هم‌چون دانلود، از اصطلاح Bps (Byte per second) نیز استفاده می‌شود. (هر بایت معادل هشت بیت است).

Black List

فهرست سیاه؛ فهرست سیاه یک مفهوم عام است که طی آن یک موسسه فهرستی از مشتریانی که باید از ارائه سرویس به آنها جلوگیری کند، را در آن جای می‌دهد. «Black List» در ذات خود دارای یک وضعیت غیرقطعی است و مشتریان حاضر در آن، پس از طی تشریفات:

- ۱- یا از فهرست سیاه خارج می‌شوند.
 - ۲- یا وارد فهرست بلوکه شده‌ها (Block List) می‌شوند.
 - ۳- یا وارد فهرست مسدود شده‌ها (Hot List) می‌شوند.
- کنترل فهرست سیاه در سیستم‌های کارتی، می‌تواند توسط مرکز در مورد تراکنش‌های برخاط و یا توسط ترمینال در مورد تراکنش‌های برون خط انجام گیرد، که در این صورت فهرست سیاه ترمینال از سوی مرکز باید به طور دائم به روزرسانی شود. این کار از طریق ارسال «Data File» و یا تبادل تراکنش مخصوص قابل انجام است.

Block

بلوکه شده، اشاره به فهرستی از مشتریان و یا کارت‌ها دارد که بانک به طور قطعی ارائه خدمت به آنها را برای همیشه قطع نموده است.

Bluetooth

نوعی تکنولوژی انتقال اطلاعات که برای اولین بار در اواخر دهه ۹۰ میلادی توسط نوکیا معرفی و اکنون جهان شمول است. این تکنولوژی برای انتقال اطلاعات در سرعت بالا برای فواصل نزدیک (کمتر از ۵ متر فاصله بهینه) طراحی شده است. امروزه ویرایش‌های جدیدی از بلوتوث با نام Bluetooth Low Power (BLP) و نیز ارتباط نزدیک بر مبنای ترکیب بلوتوث با NFC نیز پا به عرصه وجود گذاشته‌اند.

در برخی از کارت‌خوان‌های بانکی، دستگاه کارت‌خوان دارای دو بخش «Base» و پرتابل است، بخش «Base» در پیشخوان فروشگاه مثلاً رستوران قرار داده شده و بخش پرتابل را می‌توان به حضور مشتری آورد. ارتباط این دو بخش چنان‌چه از طریق پروتکل بلوتوث برقرار شود، به این نوع کارت‌خوان، کارت‌خوان بلوتوث می‌گویند.

Booking System

سیستم رزرواسیون؛ یکی از شاخه‌های اصلی تجارت الکترونیکی سیستم‌های رزرواسیون و خرید بلیت هستند.

امروزه در ارتباط با مسافرت، می‌توان با نام «Individual Booking» مطرح می‌شود که در برخلاف سلف خود «Agency Reservation» این امکان را فراهم می‌سازد که شهروندان بتوانند بدون نیاز مراجعه به آژانس‌های مسافرتی، به طور مستقیم از «Booking System» شرکت هواپیمایی/ریلی و ... اقدام به رزرو نمایند.

Broker

کارگزار؛ بانک‌ها برای فعالیت در بازارهای سرمایه دارای شرکتی جانبی با نام شرکت کارگزاری بورس (Exchange Broker) هستند. در دنیای بانکداری الکترونیک، سیستم‌های نرم‌افزاری با نام «Message Broker» و یا «Service Broker» وجود دارند و در برخی از بانک‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرند. این سامانه به عنوان کارگزار دیگر سیستم‌های بانک، ارتباط آنها با یکدیگر را بر مبنای تبادل پیام (Message) یا تبادل سرویس (Service) میسر می‌سازد.

Broad Band

باند پهن؛ پهنای باند زیاد. اشاره به ارتباطی دارد که از پهنای باند زیادی استفاده می‌کند، این نسبت در کشورهای مختلف متفاوت است، به عنوان مثال در ایران ارتباط ۱۲۸ (kbps) ارتباط با باند زیاد به شمار می‌آید در حالی که در آمریکا ارتباطات بالای ۴۰۹۶ (mbps) ارتباط باند زیاد محسوب می‌شوند.

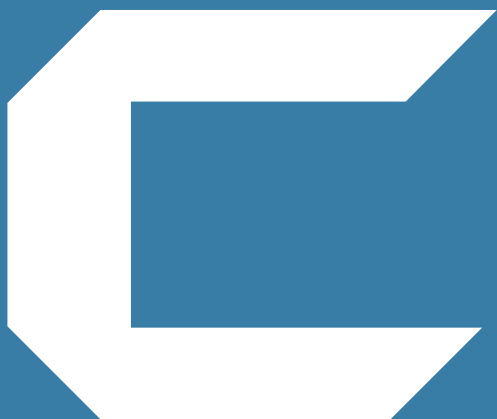
Bus

در شبکه: اشاره به نوعی از معماری شبکه دارد که رایانه‌ها همگی از طریق اتصال به یک مسیر اصلی (Bus) به یکدیگر متصل می‌شوند. در حال حاضر و با ظهور تکنیک‌های جدیدتر، استفاده از آن تقریباً منسوخ شده است.

در معماری نرم‌افزاری: اشاره به یک بستر مشترک دارد که بر اساس آن مولفه‌ها، نرم‌افزارها، زیرسیستم‌ها یا ماژول‌های نرم‌افزاری با یکدیگر می‌توانند ارتباط برقرار کنند. مفهوم Bus یکی از انشعابات مفهوم سرویس‌گرایی است.

Byte per Second

رجوع شود به Bit per second.

Capital Investment

سرمایه پایه؛ سرمایه ثبت شده یک موسسه نزد دولت، در برخی از موارد به عنوان سرمایه اولیه نیز از آن یاد می‌کنند، سرمایه پایه یکی از اقلام مهم وضعیت مالی بانک‌ها است. به عنوان مثال سقف وام‌دهی بانک‌ها در مجموع به اشخاص حقیقی و حقوقی تابعی از سرمایه پایه آنها است.

بانک‌ها به واسطه ویژگی‌هایی که دارند باید سرمایه کافی برای پوشش دادن خطرهای ناشی از فعالیت‌های خود داشته باشند. از این رو، سرمایه یک سپر حمایتی برای سهامداران، سپرده‌گذاران و اعتماد عمومی مردم و جامعه است. سرمایه مناسب و کافی یکی از شرایط اساسی لازم برای حفظ سلامت نظام بانکی است که هر یک از بانک‌ها و موسسات اعتباری برای تضمین ثبات و پایداری فعالیت‌های خود باید همواره نسبت مناسبی را میان سرمایه و خطرهای موجود در دارایی‌های خود برقرار کنند.

به این لحاظ در قانون پولی و بانکی کشور نیز بر این ضرورت تاکید شده و در ماده ۱۴ این قانون به همین نسبت سرمایه به انواع دارایی‌ها صریحاً اشاره شده است.

Credit Bureau

نهاد اعتبار سنجی؛ اشاره به بخشی از ساختار سازمانی بانک‌ها دارد که به طور خاصی مستقل از بانک‌ها فعالیت می‌کنند.

در حال حاضر دو شرکت اعتبارسنجی (Credit Bureau) در ایران وجود دارند. شرکت اعتبارسنجی ایرانیان متعلق به بانک سامان و شرکت مشاوره رتبه‌بندی اعتباری ایرانیان متعلق به برخی بانک‌ها، موسسات مالی و شرکت‌های بیمه است.

نهاد ناظر بر این شرکت‌ها، شورای مرکب از ریاست جمهوری، وزارت امور اقتصاد و دارایی، اطلاعات، دادگستری، رئیس کل بانک مرکزی و معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور است. دبیرخانه این شورا در محل بانک مرکزی است.

بلوغ حقوقی و عملیاتی شرکت‌های اعتبار سنجی یکی از شاخص‌های مهم توسعه صنعت بانکداری است که با ایجاد شفافیت و تشکیل نظام اعتبارسنجی خطر اعطای تسهیلات بانک‌ها را به شدت کاهش می‌دهد.

Capital Adequacy Ratio (CAR)

کفایت سرمایه؛ ضریب کفایت سرمایه، این ضریب به نوعی فشرده تمامی فعالیت بانک‌ها در حوزه مدیریت دارایی‌ها، مدیریت سپرده‌ها و بدهی‌ها است.

فرمول دستیابی به کفایت سرمایه پیچیده و مفصل است که نسبت کفایت سرمایه حاصل تقسیم سرمایه پایه به مجموع دارایی‌های موزون شده به ضرایب ریسک بر حسب درصد است. در ماده ۳ نیز حداقل نسبت کفایت سرمایه برای همه بانک‌ها و موسسات اعتباری (اعم از دولتی و غیردولتی) ۸ درصد تعیین شده است.

بانک مرکزی می‌تواند در مواردی که استانداردهای بین‌المللی و یا ضرورت حفظ سلامت بانک‌ها و موسسات اعتباری اقتضا کند، حدود بالاتری را برای تمام یا برخی از بانک‌ها و موسسات اعتباری تعیین کند.

Card Expiration Date

تاریخ انقضای کارت؛ تاریخ انقضا معمولاً روی کارت و یا پشت آن درج می‌شود و یکی از عوامل احراز هویت در تراکنش‌های بدون حضور کارت (Card Not Present) است.

Card Holder

دارنده کارت؛ شخصی که کارت به نام وی صادر شده است.

کارت‌های نقدی و کارت‌های اعتباری دارای دارنده کارت مشخصی بوده و اسم دارنده کارت، روی کارت و معمولاً در شیار مغناطیسی اول (Track1) نوار مغناطیسی (Magnet) درج می‌شود. کارت‌های پیش‌پرداخت می‌توانند به صورت بانام و یا بی‌نام صادر شوند. آخرین بخشنامه بانک مرکزی صدور کارت پیش‌پرداخت بی‌نام را ممنوع کرده است.

Card Not Present (CNP)

طیفی از تراکنش‌ها، که در آن تراکنش بدون حضور فیزیکی کارت انجام می‌شود. در تراکنش‌های «Card Present»، اطلاعات اصلی مربوط به کارت از شیار دوم (Track ۲) بخش مغناطیسی کارت و یا از روی حافظه کارت هوشمند توسط کارت‌خوان و یا دستگاه خودپرداز خوانده می‌شود. ولی این امکان در هنگام استفاده از ابزار تلفن، موبایل، اینترنت و ... فراهم نیست، به تراکنش‌هایی که روی این چنین ابزاری صورت می‌پذیرند، تراکنش‌های «Card Not Present» گفته می‌شود. در این تراکنش‌ها از

دارنده کارت خواسته می‌شود که مهم‌ترین اقلام اطلاعاتی (Track2) شامل تاریخ انقضا، کد کنترلی CVV2 و شماره کارت خود را وارد نماید.

برای ارتقای امنیت، از سال ۱۳۸۵ به بعد، به ازای هر کارت در شبکه بانکی دو رمز عادی و اینترنتی صادر می‌شود و در هنگام انجام تراکنش‌های CNP بایستی از رمز دوم (رمز اینترنتی) به جای رمز اصلی استفاده کرد.

Card In Branch

غلط مصطلحی که به صدور کارت در شعبه بانک اشاره دارد، صدور کارت در شعبه و تحویل آن به مشتری، فرآیندی است که طی آن، عملیات تعریف و صدور کارت فیزیکی در شعبه انجام و در کوتاه‌ترین زمان ممکن، کارت صادر و به مشتری تحویل داده می‌شود. این شیوه در مقابل روش سنتی مطرح است که درخواست‌های صدور کارت به مرکز بانک ارسال شده و پس از صدور، کارت‌ها از طریق پست و یا مراجعه مجدد مشتری به شعبه تحویل می‌گردد. این روش پیرو استانداردهای جدید ارتقاء مشتری‌مداری و بهبود احراز هویت مشتریان مطرح است هرچند که مشکل احراز هویت آدرس پستی اعلامی مشتری را حل نمی‌کند.

Card Issuer

صادرکننده کارت، بانکی که کارت را صادر، حساب را مدیریت، تراکنش را تایید و پرداخت را برای بانک عامل ضمانت می‌کند. این بانک درخواست تراکنش دارنده کارت را از پذیرنده دریافت و حساب دارنده کارت را بدهکار می‌کند.

Card Personalization

در مفهوم عام و در سطح تجاری به مجموعه عملیاتی اطلاق می‌شود که اشاره به اختصاص کارت بانکی به یک مشتری مشخص دارد.

در استانداردها و الگوهای مربوط به کارت‌های هوشمند (تماسی و غیرتماسی) معنای دقیق‌تری دارد. شخصی‌سازی کارت هوشمند، آخرین مرحله از صدور کارت هوشمند با کاربردهای مختلف است که طی آن، اطلاعات شخصی دارنده کارت به کاربردهای موجود در کارت منتقل می‌شود. در حالت کلی، عملیات شخصی‌سازی در نهادی با نام Card Personalize (CP) صورت می‌گیرد، نهاد «CP» می‌تواند به صورت متمرکز عمل نموده و یا به صورت «Distributed» شامل یک بخش مرکزی و نقاط دسترسی در شعب باشد.

Card Scheme

الگوی کارت؛ اشاره به تنظیم انواع پارامترهای مرتبط با یک کارت در سیستم مدیریت کارت - سمت «Back Office» دارد.

سیستم مدیریت کارت این امکان را فراهم می‌سازد که بانک انواع مختلفی از الگوهای کارت را تعریف نموده و به ازای هر مشتری یا گروهی از مشتریان یک الگوی مشخص را در هنگام صدور کارت به آن نسبت دهد. الگوی کارت دربردارنده اطلاعات مرتبط با عملیات کارت و محدود سازی‌های کسب و کار است. به عنوان مثال در الگوی کارت تعریف می‌شود که هر مشتری تا چه میزان در روز می‌تواند وجه نقد برداشت کند، یا تا چه میزان می‌تواند انتقال وجه انجام دهد.

الگوی کارت به ازای کارت‌های اعتباری مفصل‌تر و دارای عامل‌های بیشتری نظیر دوره تسویه، دوره کارت، قابلیت سرریز شدن و ... است. بدیهی است که در مورد کارت‌های پیش پرداخت این الگو ساده‌تر از کارت نقدی و اعتباری است.

Card Verification Value (CVV)

ارزش تایید کارت؛ کد امنیتی که به صورت یک فیلد در سیستم صادرکننده کارت مورد استفاده قرار می‌گیرد و در صورت تایید نمایانگر معتبر بودن شماره کارت، تاریخ انقضاء و کد خدمت است.

این کد در «Track2» شیار مغناطیسی مورد استفاده قرار گرفته و حاصل عملیات ریاضی شماره کارت، تاریخ انقضاء و کد خدمت است. مدل محاسبه بر اساس توافق بین ذی‌نفعان صورت می‌گیرد. به عنوان مثال در ایران، نحوه محاسبه و درج CVV توسط اتاق شتاب اعلام شده و بانک‌ها موظف به رعایت آن هستند.

Card Verification Value 2 (CVV2)

کد امنیتی دوم کارت؛ یک کد امنیتی برای تراکنش‌های کارت‌های بدهی و یا اعتباری که در قالب کارت‌های مغناطیسی ارائه می‌شوند و برای جلوگیری از سوء استفاده از کارت‌های مذکور در عملیات پرداخت و یا خرید غیر حضوری (Card Not Present) مورد استفاده قرار می‌گیرد. این کد امنیتی در اعتبارسنجی آنلاین مورد استفاده قرار می‌گیرد و هدف از ارائه آن، اطمینان از این است که اطلاعات وارد شده به عنوان اطلاعات کارت توسط بانک صادر کننده، تولید شده و معتبر است. این کد امنیتی در پشت یا روی کارت‌های مغناطیسی درج می‌شود و ۳ یا ۴ رقم طول دارد.

Cash

وجه نقد؛

Cash Advance

خدمتی است که روی کارت اعتباری قابل عرضه است، بر اساس این خدمت دارنده کارت اعتباری یا شارژ کارت در صورت لزوم می‌تواند با مراجعه به دستگاه خودپرداز و یا شعبه، قسمتی محدود از اعتبار خود را تبدیل به پول نقد نماید. هزینه دریافت این خدمت بسیار بالاست و نیز فاقد دوره تنفس (Interest free time) است، به عنوان مثال شرکت تجارت الکترونیک پارسیان طی سالهای ۸۴ و ۸۵ اقدام به ارائه این خدمت روی کارت‌های اعتباری خود می‌نمود. کارمزد تراکنش خرید ۱٪ با دوره تنفس ۱۰ روزه بود ولی کارمزد «Cash Advanced» برابر با ۲٫۵٪ بدون دوره تنفس بود.

بانک‌های مرکزی دنیا از جمله بانک مرکزی ایران از ارائه این تراکنش استقبال نکرده و محدودیت‌های زیادی را برای ارائه آن قائل می‌شوند. در یک حجم بالا، این تراکنش، می‌تواند مشکلاتی را در جریان نقدینگی به وجود آورد.

Cash In Delivery

یک مدل پرداخت هزینه خرید و تسویه در تجارت الکترونیک؛ به این ترتیب که کالای سفارش شده به آدرس پستی اعلامی توسط خریدار ارسال شده و تحویل وجه پس از تحویل و رویت کالا صورت می‌پذیرد.

علی‌رغم گسترش قابل توجه تراکنش‌های پرداخت اینترنتی در دنیا، این مدل از تعامل مالی هم‌چنان جایگاه خود را دارد. چرا که در بسیاری از موارد مشتری به شرط کیفیت و رضایت از جنس خریداری شده است که تمایل دارد وجه را بپردازد. در حالی که در مدل خرید عادی اینترنتی، امکان مرجوع نمودن برای مشتریان سخت‌تر و پیچیده‌تر می‌شود.

Cash Dispenser

مجموعه‌ای از قطعات دستگاه خودپرداز که عملیات ارائه وجه به مشتری را به انجام می‌رساند که معمولاً شامل صندوق‌های نگهداری اسکناس، شمارنده اسکناس و دریچه خروجی است.

دریچه خروجی ونحوه ارائه پول به مشتری می‌تواند به دو صورت «Spray» و «Bundle» باشد. در مدل Spray اسکناس‌ها یکی یکی درون یک محفظه مخصوص می‌ریزند و در مدل Bundle که در ایران مرسوم است، اسکناس‌ها به صورت دسته‌ای و یکباره از دریچه خارج می‌شوند.

Cash In Transit

وجوه در راه؛ اصطلاحی مربوط به علم حسابداری است.

Central Bank

بانک مرکزی، بانک مرکزی هر کشور نهادی مستقل از دولت و از جمله نهادهای عمومی است که وظیفه مدیریت و کنترل نظام پولی - بانکی کشور را بر عهده دارد.

بانک مرکزی از حساس‌ترین نهادهای دولت‌ها به شمار می‌رود و وظایف مختلفی بر عهده دارند. در رویکردهای جدید اقتصاد کلان، بانک‌های مرکزی تنها مدیریت تورم را به عنوان هدف اصلی خود دنبال می‌کنند و در ایران و در بسیاری از کشورهای دیگر نیز وظیفه مدیریت و کنترل پارامترهای اصلی اقتصاد کلان نظیر رشد اقتصادی، تورم، نرخ بیکاری، قدرت برابر ارز نیز بر عهده آنها محول شده است. به طور کلی وظایف بانک مرکزی در اساسنامه آن ذکر می‌شود.

به موازات بانک مرکزی هر کشور که وظیفه مدیریت نظام پولی - بانکی کشور را بر عهده دارد، خزانه‌داری دولت وجود دارد که وظیفه آن مدیریت نظام مالی آن کشور است.

بانک مرکزی از طریق مدیریت نظام پولی - بانکی کشور نقش مهمی را در دو بازار پول و بازار سرمایه هر کشور به عهده می‌گیرد. بانک مرکزی، بانکدار دولت به شمار آمده و در هر کشوری دولت به عنوان بزرگترین مشتری آن بانک به حساب می‌آید.

در ایران سابقه تأسیس بانک مرکزی به ۱۳۳۷ باز می‌گردد. قدیمی‌ترین بانک مرکزی دنیا متعلق به کشور سوئد است که از قرن چهاردهم میلادی تأسیس و تاکنون مشغول به فعالیت است.

Central Issue

صدور متمرکز کارت؛ در مقابل مبحث صدور آنی کارت در شعبه مطرح است و به عنوان شیوه‌ای قدیمی‌تر در تمامی بانک‌های ایران رواج داشته و دارد. در این روش، صدور کارت‌ها توسط اداره یا اداره‌کلی در سازمان مرکزی بانک به سفارش شعب انجام می‌شود.

Certificate

گواهی؛ تاییدیه؛

Charge Card

شارژ کارت، نوعی کارت اعتباری است که دارای شرایط و امکانات کمتری نسبت به کارت‌های اعتباری عادی است، کارت‌های اعتباری به صورت پیش فرض از نوع اعتباری گردان (Revolve) هستند بدین معنا که اعتبار آنها با تسویه صورت حساب یا بازپرداخت اقساط صورت حساب افزایش می‌یابد.

در مقابل شارژ کارت‌ها، نوعی از کارت اعتباری هستند که بایستی مبلغ بدهی آن‌ها در انتهای هر ماه به طور کامل و یک‌باره تسویه شود. «کارت خرید اعتباری» در ایران از این نوع است.

Cheque (Book)

چک یک برگه‌بهدار دولتی تاریخ‌دار و دارای ارزش مالی است که معمولاً برای خرید در حال و پرداخت در آینده استفاده می‌شود. صاحب چک پس از نوشتن مبلغ ارزش آن و تاریخ موردنظر برای وصول، چک را امضا می‌کند. در تاریخ ذکر شده - تاریخ سررسید - فردی که چک را دریافت کرده است به بانک مراجعه می‌کند و مقدار وجه مشخص شده را از حساب جاری فرد صادر کننده دریافت می‌کند.

طبق قانون چک در ایران، شخص باید در زمان نوشتن چک به اندازه مبلغ مندرج در آن در حساب خود وجه نقد، اعتبار و یا پشتوانه قابل تبدیل به وجه نقد داشته باشد. البته امروزه این قانون معمولاً در مبادلات پولی‌ای که به وسیله چک انجام می‌شود، رعایت نمی‌شود.

ظاهراً این کلمه ریشه ایرانی داشته و در شاهنامه نیز آمده است.

Chip and PIN

حرکتی ابتکاری است که از انگلستان شروع شده است و در آن، استاندارد EMV برای انجام تراکنش‌های پرداخت با امنیت بالا مورد استفاده قرار گرفته است. این حرکت به منظور کاهش سوءاستفاده‌های موجود بر روی کارت‌های مغناطیسی بوده و کشورهای بسیاری آن را در قالب یک طرح ملی به انجام رسانده‌اند. در این طرح، کارت‌های صادر شده در قالب کارت‌های مغناطیسی، با کارت‌های هوشمند دارای سطح امنیت مناسب، جایگزین می‌شود. تا پایان سال ۲۰۰۴ میلادی، ۱۰۰ کشور این طرح را شروع نموده و توانسته‌اند تا مقدار قابل توجهی، سوء استفاده ناشی از کارت‌های مغناطیسی را کاهش دهند.

Chip Authentication Program (CAP)

راهکاری برای اعتبارسنجی و احراز هویت دارندگان کارت، استفاده از سرویس CAP EMV است که از کارت بانکی هوشمند مشتری در جهت تولید یک کلمه عبور یک‌بارمصرف بر پایه رمز کارت، استفاده می‌شود. این راهکار توسط مسترکارت ارائه شده و ویزا نیز آن را تأیید نموده و روش اعتبارسنجی دوعاملی در تراکنش‌های بانکی است. استفاده از آن در جهت کاهش تقلب‌هایی که کارت در آن حضور ندارد (CNP)، تأثیر به سزایی دارد. این راهکار با توجه به این که از بستر موجود کارت هوشمند مبتنی بر EMV استفاده می‌کند، مقرون به صرفه بوده و می‌تواند در آینده به عنوان راهکار بهینه مورد استفاده قرار گیرد.

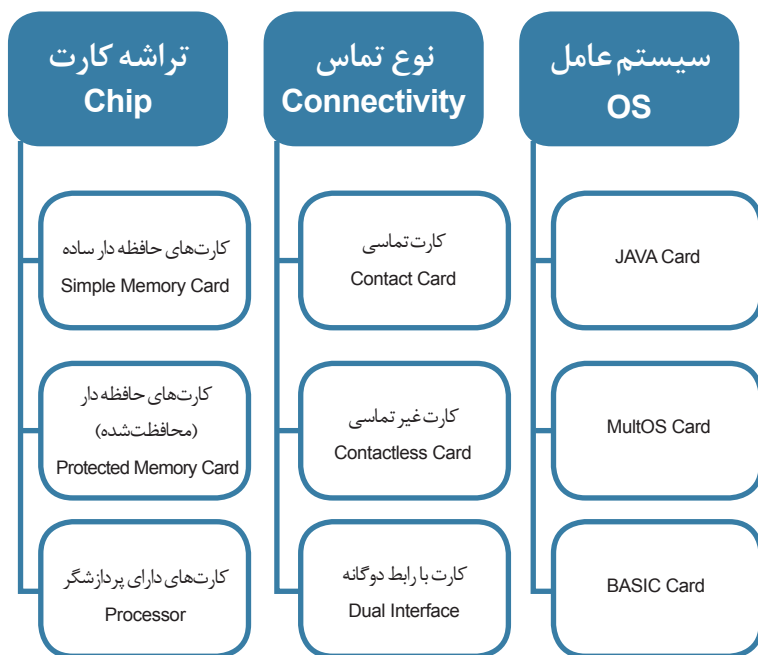
Chip Card

کارت دارای چیپ؛ کارت‌های مجهز به Chip بر انواع زیر هستند:

کارت‌های بانکی در ابتدای تولید خود، کارتی پلاستیکی بودند که دربردارنده مشخصات دارنده کارت به صورت برجسته‌سازی شده (Emboss) روی آن بودند. با پیشرفت صنایع مخابراتی، و امکان انجام تراکنش‌های برخط، کارت‌های مغناطیسی تکنولوژی غالب تولید کارت‌های بانکی شده، اطلاعات دسترسی به حساب مرتبط با کارت در پایگاه داده مرکزی بانک، روی شیارهای مغناطیسی نوشته (Write) می‌شد. این کارت‌ها فاقد قدرت پردازش بوده و تنها یک ابزار اشاره‌گر (Pointer) به اطلاعات در بانک اطلاعاتی بودند. هرچند امکان نوشتن اطلاعات چندین باره در هنگام انجام تراکنش روی این کارت‌ها فراهم بود، ولی از این قابلیت کارت‌های مغناطیسی استفاده چندانی نشد،

تا اینکه کارت‌های هوشمند پایه عرصه وجود گذاشتند. کارت‌های هوشمند، کارت‌هایی پلاستیکی بودند که یک مدار مجتمع کامپیوتری در آن کار گذاشته شده بود؛ مدار مجتمع (ICC) می‌تواند اطلاعات را درون خود ذخیره، بازیابی و حتی پردازش نماید.

برای تقسیم‌بندی انواع مختلف کارت هوشمند استاندارد مشخصی وجود ندارد، ولی می‌توان کارت‌های هوشمند را از سه منظر نوع تراشه، نوع سطح تماس و نوع سیستم عامل تقسیم‌بندی کرد. شکل زیر بیان‌گر این تقسیم‌بندی‌ها است:

Chipper Text

داده‌های بعد از عملیات رمزنگاری؛ عملیات رمزنگاری داده‌های ساده (Plain text) را به عنوان ورودی دریافت و در خروجی «Chipper text» را ارائه می‌دهد.

Customer Information File (CIF)

رکورد اطلاعاتی مشتری، در رویکرد بانکداری مدرن محوریت با مشتری است، در حالی که در سامانه‌های قدیمی تر رویکرد حساب‌محور برقرار بوده است. رکورد اطلاعاتی مشتری (CIF)؛ اشاره به ساختاری در پایگاه داده بانک دارد که تمامی اطلاعات مربوط به دیگر موجودیت‌ها به آن مرتبط شده‌اند.

Clearing and Settlement

در دنیای بانکداری سنتی، مبنای کار پول بوده است، ولی در بانکداری الکترونیک مبنای کار بر اساس انتقال الکترونیکی وجوه یا پول الکترونیک است، بر این اساس با پول دو بعدی سروکار داریم و یا به عبارتی دیگر داده مربوط به پول و خود پول. کلیه عملیات حسابداری مربوط به جابه‌جایی داده پول بین موجودیت‌های اطلاعاتی حاضر در شبکه‌های بانکداری الکترونیک را «Clearing» می‌نامند که از آن با نام تصفیه یاد می‌کنند. در تکمیل آن، عملیات مربوط به اصل پول که داده آن قبلاً جابه‌جا شده است را «Settlement» یا تسویه می‌نامند.

این دو اصطلاح در کنار یکدیگر معمولاً به کار می‌روند، اصطلاح «Clearing and Settlement» اشاره به سامانه و یا مجموعه فرایندهایی دارد که طی آن عملیات حسابداری داده پول و سپس پول به ازای تراکنش‌های الکترونیکی صورت می‌پذیرد.

رجوع کنید به Settlement.

Clearing House

اتاق کلر؛ اتاق تصفیه، اتاق کلر در سطح بانک‌ها برای مدیریت توزیع و بازتوزیع چک‌های بین شعب بانک، در سطح استان و معمولاً به مرکزیت «بانک ملی» برای مدیریت توزیع و بازتوزیع چک‌های بین شعب بانک‌های شهرستان‌های استان و در سطح کشوری به مرکزیت «بانک مرکزی» برای مدیریت توزیع و بازتوزیع چک‌های بین استانی تأسیس و اداره می‌شود. هر کدام از بانک‌ها و یا شعب در این اتاق نماینده داشته و با تشکیل جلسه‌های روزانه به پیگیری امور می‌پردازند.

Client

دریافت کننده خدمات شبکه‌های رایانه‌ای؛ یکی از متعالی‌ترین دستاوردهای تاریخ بشر به‌شمار می‌روند، ایده اصلی در شبکه‌های کامپیوتری، تشریک منابع است. در شبکه‌های رایانه‌ای هر عضو می‌تواند خدمت یا خدماتی را ارائه نموده و از خدمات در حال ارائه توسط دیگر اعضا استفاده کند. هنگامی که یک عضو نقش ارائه دهنده خدمت را بر عهده می‌گیرد بدان Server یا خدمت دهنده و دیگر اعضا که از آن خدمتی دریافت می‌کنند، مخدوم یا Client نامیده می‌شوند.

در دنیای بانکداری و از نظر تجاری، «Client»‌ها معمولاً برابر با رایانه‌های در اختیار کارکنان شعب (Clerks) در نظر گرفته می‌شوند که بانک با کمک آنها، امکان ارائه خدمات اتوماسیون پشت بابه را فراهم می‌سازد.

Clustering

خوشه بندی؛ تقسیم داده‌ها به گروه‌های مشابه به نحوی که شباهت داده‌های داخل گروه‌ها حداکثر و شباهت بین گروه‌ها حداقل باشد. همچنین به تکنیک خوشه‌بندی داده‌های سرورهای بانکی نیز اطلاق می‌شود. این خدمت توسط نرم‌افزار مدیریت پایگاه داده (RDBMS) ارائه می‌شود و ارائه دهندگان این نرم‌افزارها همچون «Oracle» و «Microsoft» از الگوهای متفاوت و اختصاصی برای این کار بهره می‌برند.

Coaxial

نوعی کابل رابط هم‌محور شبکه است که سرعتی معادل با ۱۰ مگابیت بر ثانیه دارد. کاربرد این کابل‌ها در شبکه‌های «Token ring» و «Token bus» بوده است که امروزه منسوخ شده‌اند. در حال حاضر کابل ارتباطی آنتن تلویزیون و دستگاه تلویزیون از نوع کابل کواکسیال است. از دیگر جاهایی که کابل کواکسیال در آن به چشم می‌خورد کابل ارتباطی ماهواره VSAT با دستگاه گیرنده/فرستنده در ارتباطات شبکه‌ای بانک‌هاست.

Code File System

نوعی از فایل‌ها در ارتباط ترمینال با سوئیچ هستند. علاوه بر تراکنش، ترمینال‌ها برای هماهنگی و امور کنترلی با مرکز ارتباط برقرار نموده و اطلاعاتی بین آنها جابه‌جا می‌شود. این اطلاعات در قالب دو دسته (CFS و DFS) تقسیم‌بندی می‌شوند. در

«Code File System»، مرکز بسته نرم‌افزاری جدیدی را در اختیار ترمینال قرار می‌دهد و در «Data File System» مرکز داده‌های جدیدی را برای ترمینال ارسال می‌کند.

Collateral

وثیقه؛ آنچه در رهن بانک گذاشته می‌شود تا به به عنوان ضمانتی برای بازپرداخت تسهیلات بانکی لحاظ شود.

Core Banking

سامانه بانکداری یکپارچه به گونه‌ای از بانکداری گفته می‌شود که در آن کلیه اطلاعات و تعاملات مالی در شبکه بانکی مورد نظر، در یک واحد اطلاعات مرکزی نگهداری و ثبت می‌شود. این سامانه بر اساس رویکردهای استراتژیک بانکی و به منظور بهبود عملیات، کاهش هزینه‌ها و ایجاد آمادگی برای رشد بانک مورد بهره برداری قرار می‌گیرد.

به طور کلی این سامانه کلیه محصولات، خدمات بانکی، عملیات راهبری و مدیریت آن‌ها را از طریق دسترسی به پایگاه داده‌های مشترک و یکپارچه در قالب یک سامانه ارائه می‌کند که انعطاف‌پذیری این سامانه و مشتری محوری از ویژگی‌های مهم آن است. بدون ایجاد یک بانک اطلاعاتی یکپارچه، خدمات بانکداری الکترونیک به صورت جزیره‌ای و غیرهمسان خواهد بود. در اجرای یک سامانه یکپارچه بانکی، مدولار و مبتنی بر تکنولوژی‌های نوین، نرم‌افزاری مبتنی بر کامپوننت عملیات تجمیع با تکنولوژی‌های قدیمی بانک را میسر می‌نماید.

مزایا و نتایج حاصل از راه‌اندازی سامانه بانکداری یکپارچه و توسعه بانکداری الکترونیکی مواردی همچون افزایش رضایت‌مندی مشتریان را به دلیل ارائه محصولات و خدمات متنوع، افزایش بهره‌وری عملیاتی، افزایش کارایی و بهره‌وری منابع انسانی، مدیریت هزینه‌های عملیاتی و نگهداشت و توانایی بیشتر را در برمی‌گیرد.

از آنجایی که حضور مشتریان در شعب بانک‌ها هزینه‌آور است، توسعه خدمات الکترونیک مبتنی بر بانکداری یکپارچه امکان کنترل لحظه‌ای سود و زیان و روند تامین منابع و اعطای تسهیلات را فراهم می‌آورد. بنابراین فراهم آوردن امکانات بانکداری یکپارچه الکترونیک برای بانک‌های بسیار ضروری است.

Configuration Management

از نظر سنتی: مدیریت پیکربندی؛ هدف این فرآیند، تعریف مؤلفه‌های خدمت و زیرساخت‌های مشارکت‌کننده در تولید و ارائه خدمات، همچنین نگهداری اطلاعات مربوط به وضعیت گذشته، جاری و آتی پیکربندی خدمات است.

از نظر تجاری: اختصاصی سازی؛ نرم‌افزارهای مورد استفاده بانک‌ها، توسط تولیدکنندگان آنها به شکلی خام و یکسان تولید می‌شوند، در هنگام اولین به کارگیری این نرم‌افزارها در سیستم بانکی، بانک مشخصات و انتظارات مد نظر خود از این نرم‌افزارها را بیان نموده و شرکت تولید کننده اقدام به اختصاصی سازی نرم‌افزارها می‌نماید، به این اختصاصی سازی در دنیای تجاری «Configuration» گفته می‌شود.

از نظر سیستم‌های کارت: پیکربندی ترمینال؛ یک Package نرم‌افزاری معمولاً متشکل از Data File System ها است که از سوی سوئیچ برای ترمینال ارسال می‌شود. در این وضعیت معادل دقیق آن پیکربندی ترمینال است.

Confirmation

تاییدیه؛ پاسخی که گیرنده پس از دریافت اطلاعات از فرستنده در پاسخ و جهت اطلاع رسانی بابت دریافت کامل برای وی ارسال می‌نماید.

Contactless

غیر تماسی؛ انواع کارت‌های مدار مجتمع، از نظر ارتباط با کارت‌خوان بر دو نوع فعالیت استوار هستند. ارتباط «Contact»، که طی آن کارت هوشمند از طریق یک صفحه نقاط اتصال مخصوص با کارت‌خوان مرتبط شده و تبادل اطلاعات انجام می‌شود.

ارتباط «Contactless» که بر پایه تبادل اطلاعات با امواج الکترومغناطیسی است. از سوی کارت‌خوان امواج الکترومغناطیسی ساطع می‌شود، این امواج توسط گیرنده (آنتن) کارت دریافت شده و از طریق یک تقویت‌کننده تبدیل به امواج الکترونیکی می‌شود. امواج الکترونیکی باعث فعال شدن مدار مجتمع کارت شده و کارت می‌تواند اقدام به پردازش و تبادل اطلاعات نماید.

مدل ذکر شده در بالا مدل قالب کارت‌های «Contactless» است که از آن با نام کارت‌های «Passive» نام می‌بریم. مدل «Active» نیز وجود دارد که فعال‌سازی مدار مجتمع کارت توسط باتری داخلی انجام می‌شود.

Cooperative Authorization

اعتبارسنجی مشارکتی؛ نوعی اعتبارسنجی در پردازش تراکنش‌هاست که در آن طبق توافق با سامانه، بخش‌هایی از عملیات اعتبارسنجی بر اساس محدودیت‌های تعیین شده از قبل، پیش از ارسال تراکنش انجام می‌گیرد و تراکنش‌هایی که کنترل اولیه آنها مثبت باشد برای تکمیل عملیات اعتبارسنجی به سامانه هسته ارسال می‌شوند. این کار باعث می‌شود بار پردازشی سامانه اصلی در صورت نامعتبر بودن تراکنش‌ها کاهش یابد. این نوع اعتبارسنجی بیشتر برای اعتبارسنجی کارت‌های اعتباری کاربرد دارد.

Cooperative Issuance

صدور مشترک؛ صدور مشترک کارت به عملیاتی گفته می‌شود که طی آن، دو یا چند مؤسسه مالی و یا غیر مالی در جهت ارائه یک کارت با کاربردهای تعریف شده در حوزه فعالیت‌شان اقدام می‌نمایند. صدور مشترک کارت ممکن است بر اساس کسب‌وکاری که بین یک بانک و یک یا چند پذیرنده توافق می‌شود، صورت گیرد و یا این که یک بانک با یک مؤسسه دیگر غیر مالی مانند شرکت‌های ارائه‌کننده خدمات حمل‌ونقل، اقدام به صدور کارت مشترک نماید. صدور مشترک اقدامی در حوزه شخصی سازی به معنای عام آن به شمار می‌رود، مستقل از صدور مشترک، ممکن است بانک به همراه شرکای تجاری خود اقدام به صدور کارت‌هایی نماید که طرح روی کارت (Artwork) دارای نشان‌ها و علائمی از بانک و همکار تجاری باشد که در این صورت به آن Co-Branded می‌گویند.

Counter Top

بالای پیشخوان؛ در معرفی انواع مدل‌های کارت‌خوان بانکی (EFT-POS) اشاره به نوعی از کارت‌خوان بانکی دارد که در بالای پیشخوان مغازه‌ها قرار داده می‌شود. پرکاربردترین مدل کارت‌خوان بانکی مدل‌های Counter top هستند، که بر خلاف مدل‌های سیار (Mobile POS) امکان جابجایی کمتری دارند.

Credit Analyst

تحلیل‌گر اعتباری؛ یک سیستم جامع نرم‌افزاری است که با هدف محاسبه شاخص‌های توزیع زیان اعتباری بانک، سرمایه اقتصادی اعتباری، زیان مورد انتظار و زیان غیرمنتظره اعتباری، اعتبار در معرض خطر، زیان اعتباری بحرانی و ذخیره ریسک اعتباری طراحی شده و قادر به ارائه گزارش‌های ریسک اعتباری در سطوح مختلف بانک است.

Credit Card

کارت اعتباری؛ کارت اعتباری مهم‌ترین و پرکاربردترین نوع کارت بانکی است. در دنیا میلیاردها کارت اعتباری صادر شده و در اختیار شهروندان قرار دارد. میزان کارت اعتباری صادره در هر کشور یکی از ملاک‌های توسعه یافتگی آن به شمار می‌آید.

کارت اعتباری، کارتی با نام است که برای مشتریان بانک افتتاح می‌شود. میزان اعتبار فرد که در قالب کارت اعتباری به وی اعطا و در ابتدا در سرفصل تعهدات بانک ثبت می‌شود. با استفاده از کارت اعتباری و انجام عملیات خرید، به میزان خرید انجام شده، از سرفصل تعهدات بانک نسبت به شخص کسر و سرفصل بدهی شخص افزوده می‌شود.

با استفاده از کارت اعتباری در هر دوره ماهانه، صورت حساب مصرف کارت اعتباری صادر و برای فرد ارسال می‌شود، فرد در یک مهلت معمولاً ده روزه (Interest free time) می‌تواند نسبت به پرداخت صورت حساب و تسویه کامل آن اقدام نماید که در این صورت علاوه بر مبالغ خرید مبلغی به عنوان کارمزد (معمولاً ۱ درصد) را باید پرداخت نماید. چنانچه شخص در این مدت اقدام به بازپرداخت صورت حساب خود ننماید، مانده بدهی بانک شامل مبالغ خرید، مبلغ کارمزد و وجه التزام تبدیل به بدهی تسهیلاتی شخص به بانک می‌شود.

چنانچه بانک به ازای هر دوره استفاده از کارت که تسویه نشود، اقدام به گشایش یک پرونده اعتباری مستقل از سایر دوره‌ها نماید در این صورت مدل تسویه حساب بانک را Instalment و اگر به ازای هر دارنده کارت یک پرونده تسهیلات گشایش شده و بدهی هر دوره به پرونده موجود اضافه شود، این گونه از مدل تسویه حساب بانک را Minimum Payment می‌گویند.

Credit Limit

سقف اعتباری؛ می‌تواند به حداکثر تعهدات بانک به مشتری در قالب کارت اعتباری یا اعتبار در حساب جاری اشاره داشته باشد. همچنین سقف اعتباری می‌تواند به حداکثر تعهدات بانک صادرکننده LC نیز اطلاق می‌شود.

Credit Line

خط اعتباری؛

Credit Risk

ریسک اعتباری؛

Cryptography

عملیات رمزنگاری؛

Cut Off

عملیات بستن دسته‌ی گردش؛ در استاندارد «ISO 8583» تراکنشی با همین نام وجود دارد.

Data Center

مرکز داده؛ به مجموعه‌ای از ساختمان‌ها، تجهیزات فیزیکی، دارایی‌های مشهود، نامشهود، فرایندها و دانش سازمانی اطلاق می‌شود که بانک‌ها و دیگر موسسه‌های بزرگ تجاری از آن برای نگهداری و مدیریت اطلاعات‌شان استفاده می‌کنند.

مرکز داده یک ساختمان ایمن در مقابل حوادث و بلایای طبیعی است که سرورها و سخت افزارهای بانک در آن نگهداری می‌شوند. استاندارد تعیین صلاحیت مرکز داده «TIA 902» و سطوح مختلف آن بسته به امکانات مرکز داده قابل دستیابی است.

Data File System

رجوع شود به Code File System

Data Mining

داده‌کاوی؛ مرحله‌ای از فرآیند کشف دانش است که با کمک الگوریتم‌های خاص داده‌کاوی و با کارایی قابل قبول محاسباتی، الگوها یا مدل‌ها را در داده‌ها پیدا می‌کند.

Data Mining Methods

روش‌های داده‌کاوی؛ این روش‌ها دو دسته هستند: توصیفی و پیش‌بینانه.

هدف از توصیفی، یافتن الگوهایی در مورد داده‌ها است که قابل تفسیر باشند (با استفاده از فنون مصورسازی)؛ روش‌های پیش‌بینانه با به‌کارگیری چند متغیر یا فیلد در پایگاه‌داده، رفتارهای آینده‌ی داده‌ها و یا مقادیر آینده متغیر را پیش‌بینی می‌کنند. الگوریتم‌های پیش‌بینانه شامل دسته‌بندی، سری‌های زمانی و پیش‌بینی است. الگوریتم‌های توصیفی شامل خلاصه سازی، خوشه بندی، کشف توالی و قوانین التزامی هستند. داده‌کاوی می‌تواند نقش مهمی در تشخیص مشتریان احتمالی خوب (مشترکانی که به احتمال زیاد سودآور خواهد بود)، انتخاب کانال ارتباطی مناسب به منظور دسترسی به مشتریان احتمالی و انتخاب پیام مناسب برای گروه‌های مختلف مشتریان احتمالی ایفا کند.

Data Warehouse

انبار داده‌ها؛ پایگاه‌های اطلاعاتی به دو دسته کلی تقسیم بندی می‌شوند. گروه اول که آن را با نام Data Base می‌شناسیم، و گروه دوم که آن را با نام Data Stage معرفی می‌نمایند.

طراحی پایگاه‌های اطلاعاتی امروزه اکثراً بر محوریت تعریف مفهوم تراکنش و پردازش آن است. پایگاه‌های از نوع «Data Base»، پایگاهی برای مدیریت تراکنش هستند لذا به آنها «OLTP» نیز می‌گویند. این پایگاه داده‌ها دارای داده معادل (معمولی) بوده و سعی بر آن است که اطلاعات فقط یک بار و در قالب جداول با هویت مشخص تعریف شوند. کشف و استخراج دانش از اطلاعات نیاز به فرایند پیچیده‌تری دارد، در واقع سازمان‌ها با مراجعه به اطلاعات گذشته خود و تجزیه و تحلیل آن‌ها می‌توانند رفتارهای مشتریان، بازار و حتی خودشان را تحلیل نمایند. پایگاه داده از نوع «Data Stage» محلی برای جمع‌آوری این اطلاعات است. مبنای این پایگاه داده بر آنالیز داده و نه تراکنش استوار است از این‌رو به آنها «OLAP» نیز می‌گویند. این پایگاه داده غیرنرمالایز بوده و داده‌ها به صورت موضوع‌گرا، تجمیع شده لذا تکرار چند باره اطلاعات در آن رخدادی عادی است.

معمولاً «OLAP» ها از طریق گردآوری اطلاعات از چندین «OLTP» وابسته تغذیه می‌شوند که تحت فرایندی با نام «ETL» این ارتباط برقرار می‌شود.

وجود داده‌های تاریخی برای یافتن الگوها و روابطی که سازمان به منظور داده‌کاوی به دنبال آن‌هاست، ضروری است. لذا معمولاً توصیه می‌شود که انبار داده و مباحث بالادستی آن نظیر داده کاوی، BI و در سازمان‌های حداقل با چند سال سابقه به کار گرفته شود.

Debit

در لغت به معنای بدهی است و به صورت صفت در ترکیب با دیگر کلمات به کار می‌رود.

Debit Card

کارت بدهی یا کارت نقدی؛ نوعی کارت است که بارزترین ویژگی آن اتصال به حساب دارنده کارت است. میزان موجودی کارت نقدی بر اساس حساب بانکی دارنده کارت و فقط به اندازه موجودی مانده حساب تعیین می‌شود و به هنگام استفاده از کارت از حساب دارنده کارت به همان میزان کسر شده و پس از به پایان رسیدن تاریخ انقضا کارت، دارنده یا درخواست تمدید می‌نماید یا کارت از درجه اعتبار ساقط می‌شود. همچنین دریافت وجه یا خرید کالا و خدمات صرفاً به اندازه موجودی حساب دارنده کارت، امکان‌پذیر بوده و اضافه بر موجودی امکان‌پذیر نیست.

Decryption

رمز گشایی؛

Demand Management Process

فرآیند مدیریت تقاضا؛ شامل فعالیتهایی برای درک الگوی تقاضای مشتریان و هدایت این الگو از طریق ایجاد ظرفیتهای لازم، جهت برآورده کردن تقاضای مشتریان است.

Deposit

اشاره به وجوهی دارد که در قالب انواع سپرده‌ها از سوی مردم نزد بانک ذخیره سازی می‌شود. معادل عقد ودیعه (Wadia) است، ودیعه عقدی است که طبق آن شخصی دارایی‌اش را به منظور حفاظت و نگهداری نزد شخص دیگری به امانت می‌گذارد و به آن شخص اجازه استفاده از دارایی بدون اجازه کسب منفعت از آن را می‌دهد. به سپرده‌گذاری که بابت تضمین نزد بانک انجام می‌شود «Deposit» می‌گویند به عنوان مثال Deposit کردن مقداری پول برای دریافت ضمانت نامه.

Data Encryption Standard (DES/3DES)

الگوریتم رمزنگاری متقارن؛ اولین الگوریتم رمزنگاری تجاری که توسط موسسه امنیت آمریکا (NSA) ارائه شد، تا قبل از آن و در صنایع دفاعی، رمزینیه‌سازی از طریق مخفی کردن پیام تحت تبادل صورت می‌گرفت، پس از جنگ جهانی دوم و با ظهور تجارت جهانی، موضوع ارسال مخفی پیام‌ها خارج از موضوع بوده‌ولی ارسال الکترونیکی نیازمند آن بود که داده‌ها از دسترسی غیرمجاز شخص سوم حفظ شود. الگوریتم رمزنگاری متقارن «DES» پاسخی به این نیاز روز افزون بود، گیرنده و فرستنده، ارتباط یک کلید را با یکدیگر توافق می‌کردند و سپس فرستنده، پیام را با استفاده از این کلید رمزنگاری (Encrypt) نموده و گیرنده پس از دریافت آن را رمز گشایی می‌کرد. در مدل‌های رمزنگاری کنونی، الگوریتم موضوعی پنهان نیست، به عبارت دیگر الگوریتم DES به راحتی قابل دستیابی است و آنچه مهم و محرمانه است کلید امنیتی است. الگوریتم‌های رمزنگاری حاصل اعمال ریاضی ساده (جمع و تفریق و ...) و اعمال منطقی پایه (and و or و Xnor و ...) با یک ترتیب خاص روی داده‌ها است.

الگوریتم DES^۳، الگوریتمی جدید است که کلید امنیتی را به سه تکه شکسته و سه بار الگوریتم DES را روی داده‌ها با این کلیدهای جدید تکرار می‌کند و لذا امنیتی بالاتر فراهم می‌آورد.

کلیدهای مورد استفاده در الگوریتم‌های رمزنگاری متقارن توسط رایانه‌های فوق پیشرفته قابل حدس زدن و شناسایی هستند لذا به مرور زمان طول کلید را افزایش می‌دهند به عنوان مثال الگوریتم DES در ابتدای تولد خود از کلیدهای با اندازه ۱۶ بیت استفاده می‌نمود در حالی که امروزه از کلیدهای بیش از ۱۴۰ بیت نیز استفاده می‌شود.

Digital Signature

امضای دیجیتالی؛ سامانه‌های نرم‌افزاری بین بانکی بر اساس استفاده از امضای دیجیتال به ایمن‌ترین روش ممکن به یکدیگر متصل می‌شوند. یک نمونه از این ارتباط، ارتباط شرکت‌های PSP با شاپرک است.

هم‌چنین بانک‌ها بر اساس قانون پنجم توسعه موظف شده‌اند که نسبت به راه‌اندازی سازوکار شناسایی مشتریان روی درگاه اینترنتی خود از طریق امضای دیجیتال اقدام نمایند.

طرح پیاده‌سازی امضای دیجیتال در زیرساخت‌های بانکی کشور طرح «نماد» نام دارد.

Direct Banking

بانکداری مستقیم؛ با رشد روزافزون اینترنت، ارائه خدمات بانکداری از طریق اینترنت در اولویت بانک‌ها قرار گرفت. حتی برای دوره‌ای طی سال‌های ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۸ برخی از بانک‌های کاملاً اینترنتی (Pure Internet Bank) نیز در دنیا پدید آمدند، دیگر بانک‌های سنتی نیز اقدام به ارائه انبوهی از خدمات خود روی بستر اینترنت کردند.

برای این الگو، در ابتدا عنوان بانکداری برخط (Online Banking) مورد استفاده قرار می‌گرفت. با تزریق رویکردهای Web ۲,۰ و لزوم تعامل بیشتر با مشتریان، امکانات شخصی‌سازی روی وبسایت اینترنتی بانک‌ها افزایش یافت و نسل بعدی خدمات بانکداری اینترنتی، با نام «Virtual Banking» شناخته و معرفی شد.

از آن جایی که که بار معنایی Virtual اشاره به مجازی بودن در مقابل واقعی بودن قرار دارد و از آنجا که تجربه کشورها در زمینه ارائه خدمات بانکداری به‌صورت صرف اینترنتی با شکست و عدم استقبال مردم مواجه شد، بازیابان به دنبال اصطلاحی با بارمعنایی کمتر منفی و کمتر شبیه تجربه شکست خورده Pure-Virtual Bank ها رفته و در سالیان اخیر اصطلاح Direct Banking به معنای ارائه خدمات بانکداری از طریق اینترنت به‌صورت تعاملی و قابل اختصاصی‌سازی توسط مشتری مطرح گردید.

Direct Debit

بدهی کردن مستقیم؛ در سامانه پایا یا همان ACH دستوری است که با آن بانک مبدأ، اقدام به برداشت وجه از یک حساب و واریز به چند حساب می‌نماید.

Direct Payment

پرداخت مستقیم؛ در پروتکل‌های پرداخت اینترنتی، دو راهکار کلی وجود دارد. راهکار اولی که با نام Check-In-Check-Out شناخته می‌شود، مشتری پس از گشت و گذار در سایت فروشنده و انتخاب سبد کالا، برای پرداخت وجه به صفحه امن بانک منتقل شده و در آنجا اقدام به ورود اطلاعات کارت خود نموده و سپس سایت بانک، مشتری را در همان «Session» به سایت فروشنده بازمی‌گرداند.

روش دوم «Direct Payment» است که بر اساس آن مشتری در محلی ایمن از سایت فروشنده و بدون مراجعه و برگشت از سایت بانک اطلاعات خود را وارد می‌نماید.

این مدل از پرداخت اینترنتی در آمریکا که بیشتر کارت‌ها در ابتدای ظهور تجارت اینترنتی، بدون رمز (PIN less) بودند بسیار رواج یافت.

در ایران عمده پرداخت‌ها به روش Check-In-Check-Out انجام شده و تنها در محدودی از سایت‌های PSP ها، و در هنگام خرید خدمت از آن‌ها و یا پرداخت صورت‌حساب اعتباری در سایت بانک‌ها از روش Direct Payment استفاده شده است.

Dispute Processing

بررسی اعتراض و مغایرت؛ به فرآیند ثبت اختلاف در تعداد و یا مبالغ تراکنش‌ها از طرف مشتری و پردازش آن برای بررسی اختلاف به وجود آمده، فرآیند بررسی اعتراض و مغایرت مشتریان گفته می‌شود. رجوع شود به Reconciliation

Distributed

توزیع شده؛ روش توزیع شده در مقابل روش متمرکز دو نحوه معماری سامانه‌های بانکداری متمرکز هستند. تا چند سال قبل که خطوط مخابراتی پرسرعت به مقدار کافی در اختیار بانک‌ها نبود، عمده آنها از روش توزیع شده در معماری سامانه‌های خود استفاده می‌کردند، بدین ترتیب که پردازش‌های هر محل در همان محل انجام شده و در صورت نیاز به ارتباط با شعبه یا منطقه‌ای دیگر، این ارتباط به واسطه سرور

مرکزی صورت می‌پذیرفت.

در سال‌های اخیر و با رشد ارتباطات باند پهن، مدل توزیع شده به دلیل هزینه‌های بالای پشتیبانی از دستور کار خارج شده و مدل معماری سامانه‌های بانکداری تقریباً در تمامی بانکها به صورت متمرکز است.

Down Payment

پیش قسط؛ بیعانه، پیش دریافت، در معاملات تجارت الکترونیکی به منظور ایجاد حسن نیت، بخشی از مبلغ کالا به عنوان بیعانه پرداخت و اگر چنانچه خریدار از خرید کالا و پرداخت پول منصرف شود، مبلغ پیش پرداخت به عنوان جریمه نزد فروشنده کالا باقی می‌ماند.

Down Time

زمان خارج از سرویس؛ مدت زمانی که یک سامانه نتواند عملیات‌اش را انجام دهد
زمان خارج از سرویس محسوب می‌شود.

Draft

پیش‌نویس؛ پیش‌نویس قرارداد، پیش‌نویس توافق

Dual Message System

سامانه تراکنش‌های دوگانه؛ در تراکنش اول، استعلام صورت می‌پذیرد، این تراکنش مالی نیست و برای احراز هویت و تثبیت عوامل تراکنش مورد استفاده واقع می‌شود.
در تراکنش دوم، عملیات مالی انتقال وجه انجام می‌شود. در ایران تراکنش انتقال وجه و سامانه سحاب بر اساس آن عمل می‌نماید.

Dynamic Currency Conversion

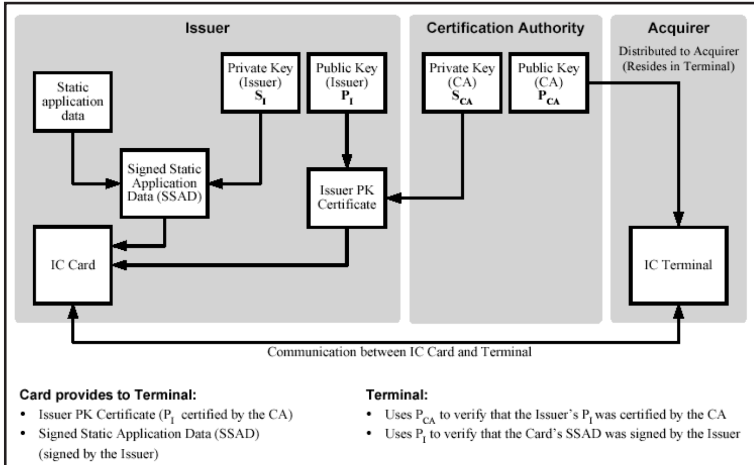
تبدیل ارز پویا؛ اشاره به مکانیزمی دارد که ارز کارت اعتباری در هنگام استفاده از کارت اعتباری در کشوری خارجی به صورت سیستماتیک به ارز کشور محل تراکنش تبدیل می شود. معمولاً این رخداد در رسید تراکنش خرید چاپ شده تا خریدار و فروشنده از این اتفاق و نرخ تبدیل ارز مطلع شوند.

این سرویس در حال حاضر از سوی مستر کارت و ویزا ارائه می شود.

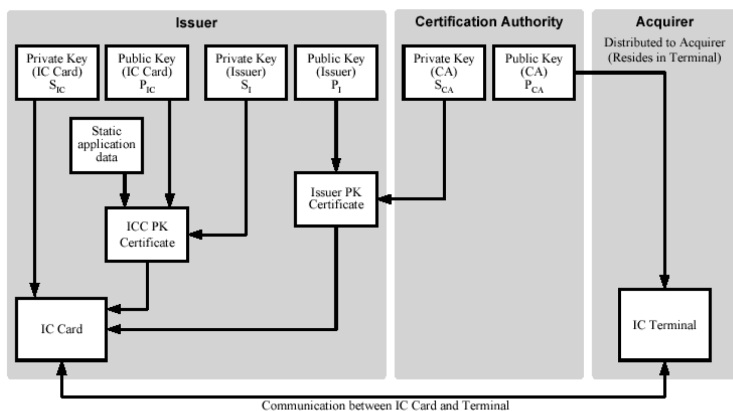
Dynamic Data Authentication (DDA)

اعتبارسنجی پویا داده‌ها؛ یکی از Pattern های استاندارد EMV است، SDA و (استاتیک) دو روش مورد استفاده در این استاندارد برای احراز هویت متقابل کارت و ترمینال در هنگام انجام تراکنش بر اساس استاندارد EMV هستند.

تصویر شماتیک مربوط به SDA

تصویر شماتیک مربوط به DDA

Card provides to Terminal:

- Issuer PK Certificate (P_I certified by the CA)
- ICC PK Certificate (P_{IC} and static application data signed by the Issuer)
- Card and terminal dynamic data signed by the Card

Terminal:

- Uses P_{CA} to verify that the Issuer's P_I was certified by the CA
- Uses P_I to verify that the Card's P_{IC} and static application data were certified by the Issuer
- Uses P_{IC} to verify that the dynamic data was signed by the Card

E-Banking

بانکداری الکترونیکی؛ علم استفاده از ابزار الکترونیکی برای ارائه آسان‌تر خدمات بانکی است. به عنوان مفهومی کلی تعریف دقیقی که مورد توافق همگان باشد در ارتباط با آن وجود ندارد.

بانکداری الکترونیک را به ابعاد مختلفی می‌توان تقسیم نمود. به عنوان یک تقسیم‌بندی مهم، بانکداری الکترونیکی به دو گروه ارائه خدمات اتوماسیون پشت بامه و ارائه خدمات بانکداری الکترونیکی بیرون از شعبه و در محل مشتری تقسیم‌بندی می‌شود. بسیاری به اشتباه مفهوم بانکداری الکترونیکی را با بانکداری مدرن یکسان می‌دانند در حالی که این‌گونه نیست.

آغاز بانکداری الکترونیکی را برابر با آغاز عملیات EFT (Electronic Fund Transfer) می‌دانند که برای اولین بار در سال ۱۹۱۱ و توسط بانک فدرال رزرو و جهت جابه‌جایی وجوه بین شعب بانک‌ها به کار گرفته شد.

Electronic Bill Presentment and Payment (EBPP)

۱. مجموعه روش‌ها، سامانه‌ها و فرایندهایی است که برای نمایش الکترونیکی و پرداخت الکترونیکی قبوض و صورت‌حساب‌ها به کار می‌رود.
۲. (EBPP) شرکت تخصصی است که در حوزه نمایش الکترونیکی و پرداخت الکترونیکی قبوض و صورت‌حساب‌ها با همکاری شرکت‌های ارائه دهنده خدمات عمومی، بانک‌ها و موسسه‌های مالی و اعتباری فعالیت می‌نماید.
۳. مجوز فعالیت در حوزه نمایش الکترونیکی و پرداخت الکترونیکی قبوض و صورت‌حساب‌ها است که از سوی نهاد ناظر به شرکت‌های فعال اعطا می‌شود.

EEPROM

نوعی حافظه ثابت فقط خواندنی که تحت شرایطی خاص برای اولین بار برنامه ریزی شده و با قرار گرفتن در یک تجهیزات رایانه‌ای مورد استفاده مکرر قرار می‌گیرد. در تمامی انواع کارت‌خوان بانکی این قطعه وجود دارد که در آن اطلاعات مربوط به «BIOS» سیستم و دیگر اطلاعات ضروری قرار دارد.

Electronic Fund Transfer (EFT)

یک مفهوم بنیادی و به نوعی انتزاعی است. تا حدودی می‌توان آن را برابر با مفهوم بانکداری الکترونیکی دانست. ترجمه لغوی آن انتقال الکترونیکی وجوه است و اشاره به خدمتی دارد که از سوی بانک به فعالان عرصه تجارت عرصه می‌شود.

در تبدیل تجارت به تجارت الکترونیکی، انتقال وجوه به انتقال الکترونیکی وجوه تغییر یافت.

بانک‌ها به عنوان یک موسسه تجاری، نیازمند تبادل مالی با همدیگر بوده که در اولین گام اقدام به الکترونیکی سازی آن نمودند. در سال ۱۹۱۱ از طریق خطوط تلگراف انتقال وجوه بین بانک‌ها برای اولین بار میسر شد.

با ظهور شبکه‌های تجاری و تولد مفاهیمی با نام Supply Chain Management و Electronic Data Interchange، ارائه خدمات الکترونیکی از سوی بانک‌ها به زنجیره‌های شرکت‌ها ضروری به نظر می‌رسید. در این مرحله بانک‌ها به ارائه خدمات EFT به شرکت‌ها نمودند، حرکت به سوی Paperless در تبادلات اداری بین شرکت‌ها و بانک‌ها، پردازش الکترونیکی تصاویر چک، نمونه‌ای از این خدمات بودند.

با گسترش تجارت جهانی، بانک‌ها فعالیت گسترده‌ای در زمینه همکاری‌های بین‌المللی از خود نشان دادند که مهم‌ترین آنها برپایی شبکه SWIFT بود.

در حوزه مبادلات تجاری فروشگاه‌ها و کسب‌وکارها با مردم از ابتدا ارائه خدمات EFT از طریق کارت‌خوان بانکی در فروشگاه در دستور کار بانک‌ها قرار گرفت.

EFT-POS

کارت‌خوان بانکی؛

E-Invoicing

صورت‌حساب الکترونیکی؛ در مبادلات تجاری، صورت‌حسابی که برای اطلاع بانک از فرایند تجاری در حال انجام بین فروشنده و خریدار ارسال می‌شود را Invoice می‌نامند. صورت‌حساب الکترونیکی یا E-Invoicing اشاره به فرایند الکترونیکی صدور و تبادل صورت‌حساب دارد.

Electronic Money

پول الکترونیکی؛ یکی از کلماتی که دارای مفاهیم چندگانه است. دلیل تفاوت برداشت‌ها از مفهوم پول الکترونیکی آن است که خود پول دارای معانی متفاوت است. پول در علم بانکداری، در علم مالیه و در علم پولی (Monetary) به طرق گوناگون تعریف شده است.

در علم پولی، پول قطعه‌ای با ارزش است که به موجب حکم دولت می‌تواند وسیله‌ای برای انتقال ثروت و ارزش‌گذاری دارایی محسوب شود. در همین امتداد، پول الکترونیک، تراشه‌ای الکترونیک است که در ذات خود دربردارنده ارزش مالی است.

در علم مالیه، پول وسیله انتقال و مبنای تجارت است، با این تعریف، پول الکترونیک به مجموعه روش‌های الکترونیکی دسترسی به منابع پولی و انتقال الکترونیکی وجه از یک شرکت به شرکتی دیگر است.

در علم بانکداری برای تفکیک بیشتر دو مفهوم را تعریف می‌کنند:

۱. ابزار دسترسی الکترونیک به منابع بانکی (حساب بانکی)

۲. پول الکترونیک، مقدار ارزشی مشخص که روی تراشه یا وسایل الکترونیکی و یا در فضای شبکه به دارنده آن اختصاص یافته و بدون نیاز به اطلاع بانک در فرایندهای تجاری قابل استفاده است.

Eligible Assets (Eligible Collateral)

دارایی واجد شرایط که به عنوان وثیقه از سوی بانک مورد قبول است. یک نمونه پرکاربرد آن «قرارداد» است، بدین ترتیب که برخی از شرکت‌ها برای دریافت تسهیلات، قرارداد خود با دولت یا دیگری را به عنوان تضمین نزد بانک به وثیقه می‌گذارند.

Emboss

برجسته‌سازی؛ فرایند درج اطلاعاتی نظیر شماره کارت، نام دارنده و ... روی کارت‌های بانکی که معمولاً به دو رنگ نقره‌ای و طلایی انجام می‌شود.

EMV

شرکتی تحقیقاتی و استانداردگذار که با مشارکت VISA و Europay، MasterCard پایه‌گذاری شده است.

استانداردی در حوزه پرداخت‌های الکترونیکی است که بر اساس آن تراکنش‌های پرداخت از طریق تعامل بین پایانه و کارت هوشمند، انجام می‌گیرد. پشتیبانی از این استاندارد، دو مزیت عمده «امنیت» و «کنترل بهینه و مطمئن تراکنش‌های برون خط» را به همراه دارد. این استاندارد از دو قسمت تشکیل می‌شود که قسمت اول (L1) نحوه تعامل بین کارت هوشمند و پایانه را تعریف می‌نماید و بر پایه استاندارد «ISO 7816» بنا شده است و قسمت دوم، این تعامل را در لایه‌های دیتا و کاربر تعریف می‌نماید که EMV L2 نامیده می‌شود. در این لایه، روال انجام تراکنش و کنترل‌های مورد نیاز در مراحل مختلف تعریف می‌شود.

EMV CAP

رجوع شود به Chip Authentication Program

Encryption

رمزنگاری؛

End-Of- Day

عملیات پایان روز، اشاره به عملیاتی دارد که در هر شعبه بانک و پس از پایان پذیرش مشتریان صورت می‌پذیرد.

طی این فرایند مطابقت تعداد و جمع مبلغ با اسناد صادر شده صورت می‌گیرد؛ اسناد صادره مورد بررسی اجمالی مجدد قرار می‌گیرند؛ حساب‌های موقت نظیر حساب صندوق پس از مغایرت گیری بسته می‌شوند و این عملیاتی اجباری است و به صورت اتوماتیک انجام می‌شود.

End-Of-Year

عملیات پایان سال؛ عملیاتی اجباری و بسیار مهم که در سطوح مختلف بانک شامل شعبه، سرپرستی مناطق و کل بانک انجام می‌شود. در پایان سال کارکنان می‌بایست با انجام عملیات پایان دوره مالی مانده سرفصل‌های موقت را به اداره امور مالی انتقال دهد. محاسبات مربوط به سود و زیان حساب‌ها و سرفصل‌ها طی این عملیات انجام شده،

حساب‌ها صفر می‌شوند و شماره گذاری اسناد و مدارک Reset می‌شود. تهیه نسخه پشتیبان، بررسی تراز، تایید صندوق از جمله اقدامات پیش‌نیاز این عملیات گسترده و مهم است.

End User

کاربر نهایی؛

E-purse

کیف پول الکترونیک؛ مدلی از پیاده‌سازی پول الکترونیک روی تراشه حافظه است.

Ethical Banking

بانکداری اخلاقی؛ اصول اخلاقی (Code of Ethic) اشاره به اصول و قواعدی دارند که از سوی یک بانک و یا موسسه منتشر شده و تمامی کارکنان خود را موظف به انجام آن می‌دانند.

E-Ticket

بلیت الکترونیک؛ بیشتر موارد منظور بلیت الکترونیک شبکه‌های حمل و نقل درون شهری است. بلیت الکترونیکی از نظر حقوقی و مقرراتی دارای تفاوت‌هایی با پول الکترونیکی است.

پول الکترونیکی یک مدل جدید از ذخیره ارزش در کنار مدل‌های قدیمی نظیر اسکناس، مسکوکات و پول تحریری (چک) است. در حالی که بلیت الکترونیکی یک نوع Voucher Payment است که طی فرایند پیش فروش خدمات توسط شبکه حمل و نقل شهری، توسط شهروند خریداری شده است. پول الکترونیک در هر لحظه قابل تبدیل به انواع دیگر پول است و انجام این کار بدون مالیات انجام می‌شود، در حالی که بلیت الکترونیک دارای حوزه محدود پذیرش در صنعت حمل و نقل شهری است.

E-Wallet

مدلی از پیاده‌سازی پول الکترونیک، اکثراً پیاده‌سازی پول الکترونیکی روی محیط اینترنت را با این نام می‌شناسند. در کنار این مفهوم، به عنوان یک نام تجاری از سوی بانک‌های مختلفی در دنیا برای نام‌گذاری انواع محصولاتشان استفاده شده است.

Failure

آسیب؛ معیار تأثیر یک حادثه، مشکل و یا تغییر، بر فرآیندهای کسب و کار است.

Fiber Optic

فیبر نوری؛ یکی از تکنولوژی‌های جدید انتقال اطلاعات با سرعت بسیار بالا است.

Financial risk

ریسک مالی؛ مهمترین عامل ایجاد ریسک در صنعت بانکداری و بیشترین میزان ورشکستگی بانک‌ها در سراسر جهان در رابطه با ضعف در ریسک مالی است. ریسک مالی به چند ریسک مجزا تقسیم می‌شود که عبارتند از: ریسک نقدینگی، ریسک نرخ سود (ریسک درآمد)، ریسک اعتباری، ریسک بازار و ریسک عملیاتی.

Firewall

دیوار آتش، تاربارو؛ نام عمومی برنامه‌هایی است که از دست‌یابی غیرمجاز به رایانه جلوگیری می‌کنند. در برخی از دیوارهای آتش، برنامه‌ها بدون اخذ مجوز قادر نخواهند بود از یک رایانه برای سایر رایانه‌ها، داده ارسال کنند. به این گونه نرم‌افزارها، «تارباروی دو طرفه» گویند، زیرا علاوه بر درگاه‌های ورودی (Incoming)، درگاه‌های خروجی (Outing) هم کنترل می‌شوند. بسته‌های اطلاعاتی که حاوی اطلاعات بدون مجوز هستند، به وسیله تاربارو متوقف می‌شوند.

Frauds

کلاهبرداری؛ کلاهبرداری کاری بر پایه فریب است که فرد یا افرادی برای کسب نفع خود یا موسسه‌ای انجام می‌دهند. مصادیق کلاهبرداری در هر کشور را قانون تعیین می‌کند.

کلاهبرداری یکی از پرچالش‌ترین و پرهزینه‌ترین ریسک‌های صنعت بانکداری است و بانک‌ها در مقام مقایسه با سایر کسب و کارها اولین مقصد و هدف کلاهبرداران هستند. امروزه با رشد بانکداری الکترونیک مصادیق کلاهبرداری تغییرات اساسی یافته است. با گسترش شبکه اینترنت و الزام بانک‌ها به حضور در آن خطر کلاهبرداری بین‌المللی هر بانکی را در هر جای دنیا تهدید می‌کند.

Gift Card

کارت هدیه؛ کارت‌های پیش پرداخت بی‌نام یک‌بار مصرف غیرقابل شارژ مجدد را کارت هدیه می‌نامند. کارت‌های هدیه با انواع نقش‌های زیبا از سوی شعب بانک‌ها به مشتریان ارائه می‌شود.

امروزه برخی از بانک‌ها، امکان درج جمله مدنظر خریدار را روی کارت فراهم می‌سازند.

Goods Return

برگشت کالا؛ برگشت کالا از خریدار به فروشنده و برگشت وجه آن از فروشنده به خریدار با مدل‌های مختلفی قابل پیاده‌سازی است. بازگرداندن وجه کالای مرجوعی می‌تواند به صورت کامل (Full) و یا پس از کسر جریمه (Partial) انجام شود.

در استاندارد «ISO 8583»، ترمینال هنگامی که تراکنش برگشت وجه را تولید می‌نماید لازم است که تراکنش خرید مربوطه را نیز از طریق اعلام شماره شناسایی ذکر نماید اما بر خلاف تراکنش‌های Reversal نیازی به تکرار مبلغ تراکنش به صورت سیستمی نیست و مبلغ را فروشنده می‌تواند با تشخیص خود روی ترمینال وارد نمایند.

Green Banking

بانکداری سبز؛ اشاره به برخی از بانک‌ها که در طراحی و فرایندهای خود توجه ویژه‌ای به طبیعت و نگهداری آن دارند، این بانک‌ها استفاده از اتوماسیون بدون کاغذ را در دستور کار قرار داده، بر گسترش بانکداری الکترونیک تاکید نموده و در هنگام اعطای تسهیلات به طرح‌های عمرانی، وام‌گیرندگان را ملزم به رعایت اصول حفظ محیط زیست می‌کنند.

General Packet Radio Service (GPRS)

یک سرویس رادیویی بی‌سیم که امکان ارسال و دریافت داده‌ها را روی شبکه تلفن فراهم می‌سازد. این سرویس از طریق اتصال به اینترنت مکالمه تلفنی و ارسال اطلاعات را برای کاربران ممکن می‌سازد. با استفاده از GPRS کاربران به راحتی می‌توانند با سرعت ۴۰ کیلو بیت بر ثانیه به اینترنت متصل شوند. اصلی‌ترین مزیت این تکنولوژی محاسبه نرخ ارتباط بر اساس میزان اطلاعات ارسالی و دریافتی به جای زمان اتصال است.

Global System for Moblie (GSM)

یک استاندارد بین‌المللی ارتباطات همراه است و باعث می‌شود کاربران با استفاده از رومینگ (Roaming) در دو نقطه متفاوت ارتباطی به وسیله گوشی همراه خود به یکدیگر متصل شوند. مزیت اصلی GSM در افزایش کیفیت برقراری تماس‌های تلفنی و کاهش نرخ مکالمات و سرویس‌های جانبی مانند پیام کوتاه است.

Guarantee

پشتیبانی؛ در سامانه‌های الکترونیکی اشاره به مدت زمانی دارد که سخت‌افزار یا نرم‌افزار بدون دریافت هزینه اضافی برای پشتیبانی از سوی ارائه‌کننده آن مورد حمایت قرار می‌گیرد.

بهره‌اندازی هوش

برای سفارش اینترنتی این کتاب به وبسایت
فروشگاه انتشارات راه پرداخت مراجعه کنید
w2pshop.ir

انتشارات راه پرداخت

مگر مهم‌تراز واژه‌ها چه چیزی داریم که این چنین در کاربرد آنها بی‌دقتی می‌کنیم؟ واقعیت این است که واژه‌ها ارزش بالایی دارند. واژه‌ها تفاوت‌ها را بیان می‌کنند و البته شباهت‌ها را. مردمی که فرهنگ مشابهی دارند از واژه‌های مشابهی هم استفاده می‌کنند. بانکداری و پرداخت الکترونیک هم دنیایی از واژه‌ها دارد که همین واژه‌ها هر روز و هر روز در خانواده بزرگ فعالان بانکداری و پرداخت الکترونیک ایران استفاده می‌شوند. گاهی وقت‌ها یک واژه را بارها و بارها استفاده می‌کنیم بدون آن که معنای دقیق واژه را بدانیم. کثرت و تواتر، توهم دانستن ایجاد می‌کنند و زمانی که به کرات از چیزی استفاده می‌کنیم گمان می‌کنیم آن را می‌شناسیم. واژه‌ها مهم‌ترین ابزار ارتباط هستند و در شناخت آنها هر تلاشی ارزشمند است و البته ناکافی. این کتاب تلاشی است کوچک در راه شناخت واژه‌های بانکداری و پرداخت الکترونیکی و مطمئناً هنوز در مسیر کامل شدن است.

کتاب فرهنگ واژه‌های
بانکداری و پرداخت الکترونیکی
بأحمايت کارخانه نوآوری
راه‌کار منتشر شده است

۳۰۰ هزار تومان

ناشر فناوری و نوآوری
way2pay.press